

BØRNE • TEATER

NR. 74 SEPTEMBER 90

AVISEN

DEN NYE
TEATERLOV
FÆRRE STØTTEDE
BØRNETEATRE!
DANSK GENERAL-
SEKRETÆR FOR
ASSITEJ
GADESJAKKET I
AFRIKA
SKOLERNES
MANGLENDE
TEATERKØB

BLODBAD FORUDE?

Teaterrådet vil lave ny tildelingspolitik, som reducerer antallet af støttede børneteatergrupper med 50%. Og så er det op til kulturministeren at skaffe flere penge til området — eller lade blodet flyde ...

Af Carsten Jensen

Teaterrådet er træt af at fordele for få midler til for mange teatergrupper, ikke have mulighed for at støtte eksperimenter og gode teaterinitiativer på en ordentlig og rimelig måde — og hele tiden at skulle være redningsplanke for kæntræde egnsteatre m.m.

Den nye teaterlov, som træder i kraft pr. 1. juni 1991, har ikke ændret afgørende ved disse forhold. Trods de erklærede intentioner fra kulturminister og politikere om, at børneteaterområdet ville blive styrket.

Realiteterne er, at der primært er tale om økonomiske omposteringer af de hidtidige støttepuljer. Samtidig vil udvalgsarbejdet omkring egnsteaternes fremtid sandsynligvis resultere i færre egnsteatre — og fravær af forpligtelsen til at spille børneteater. Lægges det sammen med, at der ikke har været politisk vilje til at gøre RBOT-ordningen til en obligatorisk støtteordning for amterne, så er resultatet næppe bedre end status quo for børneteaterområdet.

Teaterrådet har selvfølgelig gjort sig sine iagttagelser omkring børneteaternes vilkår i

Danmark med støttepolitik efter den nye teaterlov. Og man har valgt at sige fra overfor forsoget på at bibeholde det nuværende støtteniveau for de eksisterende grupper.

Man vil kort sagt også i støttepolitikken fremover erkende de økonomiske realiteter for at køre en rimelig børneteatergruppe og give støtten herefter. Også selvom det automatisk betyder, at antallet af støttede grupper — der p.t. er på knapt 20 — vil blive halveret ...

2,2 MILLIONER PR. TEATER

Det var den dramatiske nyhed, som Teaterrådets formand, Leif Petersen, og teaterrådsmedlem Vigga Bro lancerede på BørneteaterSammenslutningens nylige generalforsamling.

Leif Petersen remsede de fire

grundpiller for børneteaternes beståen og udvikling op: *Synlighed i offentligheden, udannelse af medlemmerne, refusionsordningen* ved teaterkøb — samt den nødvendige driftsstøtte via teaterlovens paragraffer.

»Støtteordningen er økonomisk set langt den væsentligste af de fire, men den nye teaterlov giver os langt fra tilstrækkelige midler til at finansiere et velfungerende børneteaterområde, og derfor må vi fra 1. uddeling efter den nye teaterlov skære igennem og erkende de manglende ressourcer«.

Teaterrådet agter derfor at forlade den hidtige »salami-metode«, hvor der skæres alt for tynde skiver af til de enkelte teatre af støtte-pølsen. I stedet vil man fordele de eksisterende midler til færre grupper, som så vil få et tilstrækkeligt finansielt grundlag til at køre

virksomheden.

Beregninger viser, at der skal mindst 2,2 mio. kr. til for at drive en teatergruppe, så medlemmerne ikke behøver at gå på understøttelse i op til halvdelen af året — og så der også bliver plads til projekter og produktudvikling.

LANGSOMT KVÆLNING

Hvis ikke der gøres noget drastisk nu, vil børneteaterområdet nemlig lide døden ved langsom kvælning, fordi de enkelte støttebeløb er for små og skaber vedvarende og stigende underskud på gruppernes budgetter.

Med de intenderende nye tildelingsprincipper håber Teaterrådet selvfølgelig også, at kulturministeren vil erkende katastrofens omfang og være sit kulturpolitiske ansvar bevidst. Og det kan efter Teaterrådets og børneteaterområdets

skøn udelukkende ske ved at tilføre området flere midler.

For selvom den nye teaterlov tilsyneladende overfører 1,8 mio. øremærkede kroner ekstra til børneteater og operer med 25% af støttebeløbene til børneteater (lig med den del, børn og unge udgør af befolkningen), så tages de 25% af en betydelig mindre del end det samlede støttebeløb cirka 400 mio. kr.

Vigga Bro: »Reelt er mulighederne for børneteateret ringere end da det nye Teaterråd trådte til for to år siden. Vi ved i rådet udmærket godt, at alle de støttede har brug for et økonomisk lift, samtidig med at vi gerne ville støtte flere af de nye grupper, og det kan bare ikke lade sig gøre. Samtidig kommer Teaterrådet sandsynligvis til at overtage adskillige egnsteaterforpligtelser, efter at Bandens egnsteaterstatus for-

STOR STÅHEJ FOR INGENTING

Der er ingen forbedringer for børneteaterområdet at hente i den nye teaterlov

Af Carsten Jensen

»Man har været ti år om at vedtage en teaterlov, som faktisk ikke på nogen måde gør det bedre for børneteatrene, selvom de hele tiden vil bryste sig af det i ministeriet!«

Så kort og kontant kan indholdet i den nye teaterlov gøres op. I hvert fald efter Biba Schwoons mening. Hun er bl.a. medlem af forretningsudvalg og styrelse i RBOT'en (Det Rejsende Børneteater og Opsøgende Teater) og har en fortid som sekretariatsleder på Teatercentrum. Og er på ingen måde benovet over den måde, kulturministerens velmente intentioner om at styrke danske børneteater er blevet forvaltet på.

Veler der nominelt blevet tilført 1,8 mio. kr. mere til børneteaterområdet via Teaterrådets pulje, men da støtteordningen

via amternes tilskud til RBOT ikke er blevet gjort obligatorisk, forsvinder der p.t. 1,5 mio. kr. i manglende tilskud, fordi to amter har meldt sig ud. Desuden skal egnsteaterordningen revideres, og heri ligger dels, at egnsteaternes forpligtelse til at spille børneteater forsvinder, dels at det samlede statslige refusionsbeløb til egnsteatrene formentlig reduceres med mindst 3 mio. kr.

DÅRLIGE ARGUMENTER OG FÆRRE MIDLER

»Argumentet for ikke at gøre RBOT-ordningen obligatorisk — at amterne på denne måde skulle betale to gange, fordi de i så fald ville blive afkrævet kompensation i bloktilskuddet — er dårligt. Specielt fordi man i forhandlingsperioden op til lovens revision har opfattet det som et klart ønske fra amterne, at nu kunne RBOT-ordningen godt være obligatorisk.

Nu mangler der tre amter i alt, og med den generelle besparelsesiver kan der meget vel tænkes at blive flere udmeldelser. Det er en udmarvning

af de teatre, som via RBOT-ordningen netop nu er de bedst støttede, siger Biba Schwoon.

»Det skal sammenholdes med, at økonomien omkring egnsteatrene allerede nu er begrænset, fordi refusionsloftet er lagt, så man ikke længere automatisk refunderer halvdelen af driftsudgifterne, men vedtager et rammebeløb på finansloven. I 1990 er beløbet 25.960.000, men i 1992 hedder det allerede 23.000.000 — og så må kommunerne selv betale resten, hvis de vil give deres egnsteatre det samme rådighedsbeløb. Og det er der ingen kommuner, der har sagt, at de ville. Så alt i alt vil der blive tale om færre midler til børneteater ...«

DE 25% ER EN NARRESUT

I den nye teaterlov er der dog også lagt op til, at Det Danske Teater og Den Jyske Opera kan få penge til børneteater-produkter. 900.000 er øremærket til dette formål, og de penge flyttes automatisk tilbage til børneteaterområdet, hvis de to voksen-organisationer ikke

ISSN 0900-0291

UDGIVER:

Teatercentrum i Danmark
Frederiksborggade 20, 3.
1360 København K
Tlf. 33 15 69 00
Telefax 33 13 14 39

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:

Carsten Jensen

SATS OG MONTAGE:

HP Sats 65 96 36 62

TRYKNING:

Trykcentralen A/S

DISTRIBUTION:

Børneteateravisen udsendes fem gange årligt til alle interesserede. Private abonnenter betaler 75 kr. årligt. Bestilling og afbestilling af abonnement foretages skriftligt til Børneteateravisen/Teatercentrum. Meddelelse om adresseændring, udeblevne numre eller lignende rettes i første omgang til det lokale postkontor.

BØRNETEATERBROCHUREN:

udkommer i forbindelse med Børneteaterfestivalen i april måned. Den sendes ligesom Børneteateravisen til alle daginstitutioner, skoler og andre, der er potentielle aftagere af børneteater.

INDHOLD:

	Side
Teaterrådets nye fordelingspolitik?	2
Den nye teaterlov	3
Replikskifte	4
Generalforsamling i BTS	5
ASSITEJ's 10. verdenskongres	6
Great Danes i England	7
Med Gadesjakket i Afrika	8
Festival-evaluering og nye adgangskriterier	10
Nyt teaterprojekt i Århus	12
Svar på tiltale — læserindlæg	13
Repertoirenyt & Små Scener	14-15

DEADLINE:

Næste nummer udkommer i begyndelsen af december. Deadline for stof er 20. november.

FORSIDEFOTO:

Festivalplakaten til Great Danes (Bo Thobo-Carlson).

REDAKTIONEN SLUTTET 3. SEPTEMBER

NR. 74 SEPTEMBER 1990

Egnsteatrenes situation er endnu ikke afklaret — heller ikke spørgsmålet om, hvorvidt støtten til det enkelte teater bliver direkte proportional med afstanden til København eller landsdelsscenebyerne. Men under alle omstændigheder gælder det nu om at holde masken — rigtigt ...
Tegning: Claes Movin.

ventes opsagt af Odense kommune og Turnus risikerer det samme i Albertslund, mens fx. Møllen i Haderslev har fået deres kommunale tilskud beskåret med en tredjedel og Jytte Abildstrøms Teater på Frederiksberg modtager afgørende færre midler efter overflytningen til kommunalt regi. Men vi mener ikke, at det er ansvarlig kulturpolitik at gentage sidste års udelingsprincipper, der mere minder om langsom kvælning end reel støtte.

DET BESKIDTE JOB

Derfor vil Teaterrådet indføre en ny fordelingspolitik. Handlingsplanen opererer med en tidshorisont på tre år, hvor »udvalgte« grupper år for år får hævet deres støttebeløb, til de når de stipulerede 2,2 mio. kr. — mens de »fravalgte« altså bliver ofre for en form for »afviklingsstøtte« i perioden.

Det vil uden tvivl betyde teaterdøden for adskillige, om ikke alle, de hidtil støttede grupper. Men at Teaterrådet nu vil gøre det beskidte job og føre kniven, betyder ikke automatisk, at ofrene får blodtransfusion fra det offentlige. Selvom hensigten er at skabe en reaktion og en forståelse for det uholdbare i den nuværende situation.

Om kulturministeren og politikerne så kan eller vil forsøge at redde dansk børneteater fra Teaterrådets attentatforsøg, kan kun den nok så uvisse fremtid fortælle noget om.

Da der ifølge den nye teaterlov er ca. 18 mio. kr. til børneteatrene (10 mio. til Teaterrådets disposition og 8 mio. fra

RBOT-ordningen), kan den talkyndige læser selv regne ud, hvor mange grupper, der vil kunne modtage fuld støttebeløb.

BAGLANDET I OFFENSIV

Efter lancering af Teaterrådets plan vil det være op til reaktionerne og pressionen fra grupperne og deres bagland — publikum, brugere og fremsynede kulturpolitikere — af afværge katastrofe-situationen. Det kunne fx. ske ved en revision af børneteater-delen i teaterloven samtidig med den kommende revision af loven om egnsteatrene. Her vil ikke mindst en obligatorisk RBOT-ordning for amterne være højt prioriteret, men uden flere ressourcer går det ikke.

At der i den nye teaterlov opereres med at tildele de store teatre, herunder de turnerende Det Danske Teater og Den Jyske Opera, penge til børneteaterproduktioner, er ikke noget plaster på det blødende sår. Som det blev sagt på BTS-generalforsamlingen, så vil en industrialisering af teater for børn via store traditionelle opsætninger med tvangsskrevne, uvillige skuespillere — på det professionelle børneteaters bekostning — kun gøre ondt værre.

Teaterrådets handlingsplan lægger op til, at folk og politikere nu bør vide, hvad et godt professionelt børneteater koster. Og hvad det koster at nedlægge store dele af et børneteaterområde, som har skabt et stort behov for at se teater gennem de sidste 20 år og via sin erklærede solidaritet med børnene gjort børnekultur til noget seriøst og vigtigt.

gør brug af dem — hvad ingen regner med, at de vil undlade. men der er ikke megen sympati at hente for dette initiativ hos de professionelle børneteatre, som ikke hidtil har mærket meget til, at netop de store voksen-turnéteatre har taget børneteater og -publikum alvorligt.

Den nye teaterlov opererer med de magiske *mindst 25% til børneteater* (den del som børn udgør af befolkningen og den del af teaterpuljen, der derfor skal anvendes på børneteater), men selvom det samlede statslige støttebeløb til teatrene er på ca. 400 mio. kr., så er det alligevel kun af Teaterrådets pulje på ca. 40 mio. kr., at de 25% bliver taget:

»Og selvom Teaterrådet skulle have lyst til at gå over denne procentdel, så gør deres andre obligatoriske forpligtelser til turnéteater, dans, uddannelse osv. dette til en ren umulighed. Så de 25% er i virkeligheden en stor narresut, fordi der ikke er noget betydningsfuldt beløb af tage dem af«, siger Biba Schwoon.

TEATERRÅDET FÅR KONTAKTUDVALG

Teaterrådet pålægges i den nye lov så vidt muligt at ændre støttepraksis, så teatrene får mulighed for at arbejde ud fra flerårige budgetter — hvor der nu er tale om bevillinger fra år til år — men som omtalt andetsteds har Teaterrådet idéer om at gå drastisk til værks i samme forbindelse.

Andre ting i den nye teaterlov: Teaterforeningerne kan glæde sig over, at bevillingen til abonnementsystemet ikke reduceres. Den er nu ca. 40% af billetprisen, men der vil fremover blive tale om et fast tilskud pr. billet. Til gengæld bortfalder administrationstilskuddet.

Det Rejsende Landsteater nedlægges og istedet etableres to selvstændige virksomheder (Det Danske Teater og Den Jyske Opera), mens de øvrige turnéteatre henvises til at søge tilskud fra Teaterrådet.

Og så opererer loven i sin visdom med oprettelse af et *kontaktudvalg*, bestående af 20 personer fra relevante organisationer og institutioner. Dette udvalg skal følge Teaterrådets virksomhed og udpege to af de fem rådsmedlemmer. Personsammensætningen vil vise, om der bliver tale om en rimelig konsulent-tjeneste eller en bureaukratisk kolos.

STATUS QUO ELLER FORRINGELSE

Der er mindre, indirekte forbedringer for børneteateret, fordi der lægges op til en styrkelse af uddannelse og efteruddannelse generelt, og dansen får bedre økonomiske muligheder.

Men når den nye og reviderede teaterlov træder i kraft til næste sommer, må børneteaterområdet konstatere, at de lovede og derfor ventede forbedringer for området i bedste

fald er blevet til en form for status quo — og nok snarere dækker over forringelser.

Så set fra børneteaterhøjde må man nok konstatere, at det teaterlovsarbejde var stor ståhej for ingenting.

Biba Schwoon, RBOT: Den nye teaterlov blev en narresut for børneteaterområdets vedkommende.

Foto: Kurt Johansen.

REPLIKSKIFTE

PARADOKS-PROBLEMET ELLER SUCCES'EN DER BLEV VÆK

Skolernes budgetter er nu så pressede, at penge til børneteater må tages fra materiale-konti m.m. Det betyder mindre teaterkøb — og at de arrangerende teaterforeninger så ikke får udnyttet det øremærkede kommunale tilskud fuldt ud. Dette paradoks kan de nye skolebestyrelser forhåbentlig være med til at løse.

Ballerup kommune, placeret i det storkøbenhavnske område, har i de sidste 25 år gennemgået en meget kraftig udbygning, så der i dag er ca. 46.000 indbyggere og 13 skoler. Dette har givet et meget stort behov for børneteater.

★

I de første mange år var børneteaterforestillingerne meget benyttet, og det var Ballerup Teaterforening — TEMA — der stod for formidlingen af disse forestillinger.

Holdningen har hidtil været den, at der spilles på de enkelte skoler i skoletiden, og forestillingerne skal spilles uden betaling fra eleverne.

Systemet er derfor, at skolerne selv vælger og bestiller forestillingerne. Teatrene sender herefter kontrakterne til teaterforeningen, som derefter står for underskrift og senere for afregningen. Udgiften deles lige mellem teaterforeningen, der tager sin andel fra det kommunale tilskud fra den del, der er prioriteret til børneteater, medens den anden halvdel

betales af skolernes eget rådighedsbeløb. Denne halvdel bliver efter aftale afregnet af skoleforvaltningen til teaterforeningen efter regning.

På et senere tidspunkt er børnehaver, vuggestuer og fritidsordningen kommet med i denne ordning; til stor glæde for disse institutioner, som får deres andele afregnet over socialforvaltningen.

★

Indenfor de sidste tre år er der opstået en ret så markant afmatning i antallet af forestillinger, købt af skolerne. Vi har skrevet til samtlige skole-nævnsmænd i et forsøg på at skabe interessen ad denne vej. Vi har også kontaktet de enkelte skoler og lærerne, men alt uden et politivt resultat. Da børnehaverne m.m. stadig køber pænt ind af forestillinger, er vi blevet klar over, at problemet er et andet. Skolernes budgetter er nemlig nu trukket så meget sammen, at penge til børneteater skal tages fra konti, som omfatter skolematerialer og andet, så man opgiver at købe børneteater på de fleste af kommunens skoler.

Dette er en meget uheldig situation, da teaterforeningen med sit øremærkede kommunale tilskud til børneteater ikke kan udnytte dette helt ud, da skolerne benytter pengene til andre ting, så børnene kan lære at læse, skrive og regne. En kontakt til de nye skolebestyrelser vil derfor blive søgt i håbet om at få stoppet den ret så kraftige nedtrapning.

★

Ingen bør være i tvivl om nødvendigheden af, at børnene bringes i kontakt med den levende kunst, som er en del af deres livs-univers. Børn har brug for levende kunst, som et vigtigt led i undervisningen, og

må ikke blive ofre for en kommunal nedskæringspolitik. Kunst kan nemlig vise sig at blive af største nødvendighed for børnenes udvikling af de egenskaber, der bliver nødvendige for at klare de mange samfundsmæssige problemer, de vil møde i livet.

Teater er nemlig en kulturel og menneskelig udfordring. En form for kultur, der fremfor alt kan opleves, noget man skal lære at bruge.

★

Gøres barnet tidligt i sit liv bekendt med teateret, vil det livet igennem kunne opleve nye facetter af og med denne kulturform.

I løbet af foråret 1991 er Ballorhallen ombygget til et kulturhus, hvor biograf, teater, koncerter og meget andet skal

samles — til fælles glæde for kommunens borgere. Hvis kontakten til de nye skolebestyrelser ikke viser sig at være positiv, vil teaterforeningen forsøge at overtage de tilskud, som skolerne og børnehaverne m.m. skulle benytte til køb af børneteater.

Herefter vil teaterforeningen, med dette beløb og sit eget tilskud til børneteater, stå for al børneteater i kommunen og få forestillingerne spillet i de nye lokaliteter — med et eventuelt billetsalg til skoler og børneinstitutioner.

Kan det så samtidig lykkes for teaterforeningen at få rådighed over statsrefusionen af de spillede forestillinger, er vejen banet for en kraftig udvidelse af børneteaterforestillingerne.

Til stor glæde for de mange børn i Ballerup kommune.

Af Leif Sørensen, forretningsfører i TEMA — Ballerup Teaterforening

Børneteatersammenslutningen har fået nyt logo til afløsning fra det gamle, der uærbødigt af alle blev benævnt »grisestemplet«.

Børneteateret

Bådteatret

BørneTeaterSammenslutningen har nu 44 medlemmer, men enighed om alle (teater)livets forhold er der ikke ...

BTS — BørneTeaterSammen-slutning — har netop afholdt generalforsamling i Vejers og vedtog her et arbejdsprogram, hvori det hedder, at man — ikke overraskende — fortsat vil arbejde på at sikre dansk børneteaters kvalitative udvikling, selvom de økonomiske betingelser herfor ikke som ventet er blevet forbedret med den nye teaterlov.

Samtidig kæmper man for

at finde fælles fodslaw i spørgsmålet om bl.a. Teaterrådets bebudede nye fordelingspolitik, der — som omtalt andetsteds — vil betyde, at der over en tre-årig periode kun vil være 10-12 støttede børneteatre tilbage i Danmark.

Af BTS' 44 medlemmer er under halvdelen støttet via teaterlovens paragraffer, og spørgsmålet er, om man undgår fraktionsdannelse, når de

Debatindlæg:

KVALITET — BÅDE PÅ SCENEN OG I DEBATTEN

Af Charlotte Faarup

Da Mir-karavanen sidste år i august gæstede København, blev et medlem fra gruppen »Footsbarn Theater« spurgt, hvordan en stor teatergruppe, bestående af mange forskellige mennesker, kunne

fortsætte med at arbejde sammen og holde hinanden ud, år efter år. Svaret var:

1. At give alle gruppens medlemmer det samme i løn.
 2. At afholde så få store møder som muligt.
 3. Konstant at befinde sig i en kreativ proces.
- Dette var »overlevelsens-op-

VOKSEVÆRK

Theater La Balance

Jacob Mendels Teater

Zangenbergs Teater

DSB/Bus 1, 6, 8, 11, 12, 13, 28, 29, 40, 41, 101 og 104

KARIUS
OG
BAKTUS

af Thorbjørn Egner

Aldersgruppe 3-9 år

Spilles fra medio
november
til medio
december 90

Den 19. januar 1990 havde vi premiere på KARIUS og BAKTUS — Og snart efter var alle pladserne til resten af sæsonen udsolgt!
Så derfor har vi nu igen fornøjelsen at indbyde til første række af JENS' MÆL-KE-TÆNDER. — For det er jo her, Karius og Baktus har indrettet sig med hus og havtag og gardiner. De bygger og borer, roder og regerer og laver HULLER! — Til sidst går det så op, at Jens må til tandlægen.
Børnene ser ikke kun Jens' tænder, de møder ham også selv som fortæller i forestillingen.

Ticketpriser:	Max. 110	Scenografi:	Henrik Zangenberg
Billetpriser:	Kr. 30, pr. stk.	Komponist:	Christian Hartmann
Varethed:	40 minutter	Medvirkende:	Niels Aschenberg
Instruktør:	Pernille og Jan Zangenberg		Pernille Zangenberg
			Henrik Zangenberg

Foråret 91? Det bliver en overraskelse. Naturligvis bliver det en smadrende forestilling. — Kig senere i Børneteateravisen.

REFUGIONS-
BERETTIGET

Zangenbergs Teater

Terra Nova

støttede grupper skal forsøge at bevare deres økonomiske status i den fortsatte eksistens-kamp.

På generalforsamlingen i Vejers fik BTS iøvrigt seks nye medlemmer, mens to forlod organisationen.

De seks nye er:
Børneteateret, Bådteateret, Theater La Balance, Jacob Mendels Teater, Terra Nova og Zangenbergs Teater.

Heraf har Bådteateret og Zangenberg dog tidligere været medlemmer, mens Børneteateret er en enmands-udbryder fra Teaterbutikken og Jacob Mendels Teater til-

svarende er udgået fra Møllen.

Alt i alt betyder det, at BTS' principbeslutning om at samle alle de professionelle børneteatre i Danmark i organisationen har givet konkrete resultater. De fleste gode professionelle danske børne- og ungdomsteatre er nu med i det organisatoriske fællesskab, der primært udmønter sig i fælles prispolitik, sæde i diverse teaterudvalg, kontakt til (kultur)politikere m.m. — samt en fælles sekretariatsfunktion.

★

FORMANDEN FORTSÆTTER

Det bebudede formandsskifte i BTS blev iøvrigt ikke til noget. Efter nogen træghed i kandidatopstillingen til bestyrelsen og total mangel på nye formandskandidater, lod den nuværende formand, Jan Torp fra Kaskadeteateret, sig overtale til at tage endnu en periode. Et valg, der blev bekræftet i næsten enstemmighed. Og det til trods for en række skarpe reaktioner fra grupper og enkeltpersoner i forbindelse med Jan Torps udtalelser om den årlige teaterfestival, refu-

sionsordningens administration og medlemsteatrenes arbejdsindsats (se BTA 73).

Den nye bestyrelse fik følgende sammensætning:

Jan Torp, Ole Hinsch (Husets Børneteater), Bodil Vigsø (Masken), Bo Larsen (Baggårdsteateret), Michael Mansdotter (Filuren), Anders Ramberg (Jako•Bole Teatret) samt Pia Plesner (Børneteateret Skægspire).

Generalforsamlingen vedtog bestyrelsens kommende arbejdsopgaver. Vigtigst lige nu er at sikre at BTS får indflydelse på den kommende lovgivning omkring egnsteatrene.

Det skal bl.a. ske ved at BTS får repræsentation i det udvalg, der skal kulegrave egnsteaterproblematikken.

caj

skriften» for en gruppe på så mange medlemmer, der konstant konfronteres med enorme praktiske, økonomiske og kreative problemer. Denne opskrift må, for mig at se, gælde i enhver kunstnerisk sammenhæng.

DEBAT MED KØD PÅ

Theater La Balance indtrådte i BTS ved den nylige generalforsamling i Vejers, med det formål at organisere sig som børneteater, deltage i politiske diskussioner og manifestationer inden for børneteaterområdet samt at udveksle kunstneriske erfaringer med andre grupper.

Udbyttet af denne generalforsamling må desværre karakteriseres som særdeles magert! Generalforsamlingen manglede i den grad indhold, entusiasme og kød på debatten

— i modsætning til det frokostbord, der blev serveret på Strandhotellet. En debat bør også have et kreativt indhold, hvor flere mennesker ytrer sig, påvirker hinanden og lader sig påvirke med det formål at opnå en fælles slagkraft.

Alt hvad der angår personlige intriger, små sladderhistorier og overfladiske referater er, efter min mening, uinteressant for en stor forsamling og burde høre hjemme i pauserne eller i Børneteateravisen, hvis denne gider afsætte en side som sladderspalte.

At folk er uenige og forskellige er absolut ikke det værste, men kan bruges konstruktivt og gøre debatten spændende, hvis den vel og mærke et indhold. Debatten omkring BTS's arbejdsprogram for 90/91 var et eksempel på det modsatte.

STANDARD-BØRNETEATER

BTS er som organisation primært samlet omkring det faglige arbejde, men bør også have en holdning til kunstnerisk kvalitet.

At nye grupper i BTS og grupper, der deltager på Børneteaterfestivalen, skal have et vist kvalitetsniveau, mener jeg er en selvfølge. Problemet er bare, udfra hvilke kriterier man tolker begrebet kvalitet. Dette har alle dage været næsten umuligt at give en objektiv bedømmelse af.

Men for mig at se bliver kvalitet somme tider sat lig med en form for »standard børneteater«. Og »standard børneteater« minder mig lidt om udde-ling af god sund solid skolemælk året rundt. Alle børne-

teaterforestillinger bør ikke have den samme form for historie, sprog, pædagogik og morale for at kunne defineres som havende kvalitet.

Netop det, at der eksisterer en forskel mellem børneteaterforestillingerne, er en fordel både for børnene, for køberne og for grupperne indbyrdes i BTS. Kvalitet hos en børneteatergruppe har, så vidt jeg kan se, at gøre med:

1. At gruppens medlemmer er uddannede (ikke kun indenfor en statslig institution).
2. At der ligger en grundig arbejdsproces til grund for forestillingen.
3. At forestillingen har dramatisk sammenhæng og en historie.
4. Sidst, men ikke mindst, at gruppen gør det til en pligt

at tage primært børnenes men også kollegers kritik grundigt til efterfølgelse.

Mangel på kvalitet kan jo også være en følge af en alt for afslappet form for gentagelse eller manglende lyst og kraft til at forny og dygtiggøre sig, når man producerer en børneteaterforestilling.

Jeg håber med dette indlæg at bidrage til den konstruktive og kreative debat indenfor dansk børneteater.

Charlotte Faarup,
skuespiller i
Theater La Balance.

VED HENRIK LUNDGREN'S DØD

Henrik Lundgren er død. Ufatteligt og urimeligt.

Normalt er det vigtigt, at skabende, udøvende kunstnere ikke omgås de, der vurderer og kritiserer. Det er vigtigt, at private og personlige relationer ikke sammenblandes med de faglige

»modsætningsforhold«. Med Henrik var det ikke sådan.

Hans engagement som lærer for mange af os inden for børne- og ungdomsteatret og som kritiker var ikke noget problem for hverken ham eller os. Det vidner om et utroligt klarsyn, om konsekvens og kompromisløshed, der — i andre kredse — kunne gøre ham upopulær.

Henrik var teatermenneske — hvad han fandt vigtigt, gav han tid. Om der var økonomi i opgaverne, så han stort på. Han kunne altid finde en fri dato i sin kalender, når vi havde brug for hjælp. I BTS har han kørt flere kurser i dramaturgi. Han kom, når det enkelte teater havde brug for en saltvandsindsprøjtning i reper-toirediskussionerne på teatrene. Og altid efterlod han os med en glæde og stolthed over at arbejde med lige netop teater.

Efterfølgende kunne vi læse hans kritik af både vore egne og andres forestillinger og altid lære noget af det.

Han formåede at sætte tingene i perspektiv, så både positiv og negativ kritik var anvendelig. — Oven i det hele kom så hans sorte humor og vid, der gjorde at samværet med ham blev en leg.

»Kærlighed er interesse« sagde Rudolph Penka. Henrik Lundgren viste sin kærlighed til teatret i praksis. Han efterlader et tomrum, men han lever videre i vores arbejde.

Peter Seligmann og
Anette Eggert,
Baggårdsteateret

Rapport fra Stockholm, maj 90:

ALVERDENS BØRNETEATER PÅ NYE VEJE

Valget af dansk generalsekretær for ASSITEJ, en internationale sammenslutning for børne- og ungdomsteater, viser nye veje i arbejdet for at gøre organisationen reelt verdensdækkende.

Af Hans Jørgen Sahl

Den internationale børne- og ungdomsteaterorganisation, ASSITEJ, valgte den danske dramatiker, instruktør og leder af Teatercentrum, Michael Ramløse til generalsekretær for de næste tre år. Valget fandt sted ved organisationens 10'ende verdenskongres 19.-20. maj i Stockholm.

I august 1990 flyttede generalsekretariatet ind på Frederiksborggade 20 i København.

Det nordiske ønske om større åbenhed over for teatre i Den Tredje Verden vil blive en hjørnesteen i arbejdet. Nu må der ske afgørende forandringer i arbejdet, så Tredje Verdenslandene bliver reelle medlemmer af organisationen. Generalsekretariatet i København vil også betyde flere internationale kontakter mellem danske børneteatre og teatre for børn og unge over hele verden.

DET NORDISKE INITIATIVER

Frankrig, Italien, Spanien, Portugal, Rumænien og DDR har været førende i »den gamle

europæiske klub« i ASSITEJ. For dem er professionelt teater for børn og unge et teaterkompagni af voksne skuespillere, der har teatret som levebrød. Sådan er den europæiske tradition, og sådan er ASSITEJ's vedtægter om optagelse skruet sammen. Et land skal have mindst fem teaterkompagnier for børn og unge, og mindst to af dem skal være professionelle, for at landet kan blive fuldgældigt medlem. Hvis ikke, kan landet kun være korresponderende medlem uden stemme- og valgret. »Et medlemskab på anden klasse«, som teaterfolk fra Den Tredje Verden udtrykker det.

Med denne målestok er der ikke professionelle børne- og ungdomsteatre i ret mange Tredje Verdenslande. Ofte bygger de kulturelle traditioner på en bredere sammenhæng mellem teater, musik, sang, dans og ritualer, og børnene er deltagere sammen med de voksne.

ASSITEJ har siden starten i 1965 haft hovedkvarter i Paris og Rose Marie Moudoues har altid været generalsekretær. Det ville hun og »den gamle europæiske klub« helst ikke ændre.

Men efter verdenskongressen i 1987 har de nordiske lande — med opbakning fra Australien, England og USA — arbejdet på at overtage både præsident- og generalsekretærposten. Målet er at ændre ASSITEJ's opfattelse af børne- og ungdomsteatret i Afrika, Asien og Latinamerika — og at gøre organisationen mere aktiv.

Eksempel på godt samarbejde mellem ASSITEJ og bistandsorganisationerne: Lokale teaterlærere i aktion under Gadesjakkets workshop i Tanzania. Foto: Helle Lessels.

Kulturministerierne i Island, Finland, Norge, Sverige og Danmark bevilgede en uge før verdenskongressen i alt 250.000 kr. hvert år i de kommende tre år til et professionelt sekretariat i København.

Deltagerne ved verdenskongressen var klar over, at det nordiske tilbud ikke blot handlede om at få sekretariatet til København. Ønsket er også det tydeligste tegn i mange år på de egentlige brudflader i organisationen.

I dagene før valgene florerede lobbyarbejdet blandt de delegerede — og med succes for de nordiske lande. Rose Marie Moudoues blev stemt ned, og Michael Ramløse valgt

med 3/5 af stemmerne. Det lykkedes dog ikke at få valgt australieren Michael Fitzgerald til præsident. Han blev slået med én stemme af Adolf Shapiro fra Sovjetunionen.

BRUDFLADER I ASSITEJ

En af de bemærkelsesværdige ting i organisationen er, at den kalder sig en verdensorganisation, men reelt ikke er det. Af de 31 lande, der havde stemmeret ved kongressen i Stockholm, var kun Cuba, Korea og Vietnam fra Den Tredje Verden. Af de øvrige 28 lande var de 23 europæiske.

En sen eftermiddag i en tom kongressal, efter de delegerede har forladt møderne for at ile

afsted til forestillinger, fortalte den franske dramatiker og teaterdirektør Maurice Yendt om sit syn på ASSITEJ.

I flere år har han været formand for ASSITEJ's temakommission, der har til opgave at bestemme et overordnet teaterpolitisk tema for ASSITEJ's arbejde. Han forklarede, at den europæiske dominans i ASSITEJ hænger sammen med organisationens historie.

— Teater for børn og unge var ukendt for 50 år siden, og de første eksperimenter og erfaringer blev gjort i Europa. ASSITEJ blev dannet i 1965 i Frankrig og har siden bredt sig ud herfra. I Afrika, Asien og

Latinamerika er teater for børn og unge kun lige begyndt. I Afrika for eksempel udtrykker visse kulturer sig gennem ritualer, dans og historiefortælling, og teater er ikke særlig betydningsfuldt. Hvis teater er et behov i en kultur, vil det blomstre op af sig selv. Europæerne skal ikke ligesom i kolonitiden påtvinge andre lande og kulturer deres opfattelse af teater, sagde Maurice Yendt.

Maurice Yendt ser med sympati på, at afrikanske lande ønsker at være med i ASSITEJ som fuldgældige medlemmer, men han synes, at mange af dem glemmer, at teater kommer i første række:

ASSOCIATION INTERNATIONALE DU THÉÂTRE POUR

Professionalisering af sekretariatsfunktionerne, bedre information til medlemmerne og øget samarbejde med Den Tredje Verden.

Det er nogle af overskrifterne til det arbejde, som den nyvalgte generalsekretær for ASSITEJ prioriterer højest i den kommende 3-årige valgperiode.

Michael Ramløse blev — som det kan læses andetsteds — valgt til generalsekretær efter intriger og kampvalg under ASSITEJ's 10. verdenskongres i Stockholm.

Det betyder, at generalsekretariatet flyttes fra Frankrig — hvor det har ført en relativt anonym tilværelse siden starten i 1963 — og til Teatercentrums lokaler i København, hvor også BørneteaterSammenslutningen, Foreningen Af Små Teatre, dansk ASSITEJ og Danmarks Teaterforening har til huse.

ANERKENDELSE

At Teatercentrum nu også bliver centrum for verdensorganisationen ASSITEJ, er samtidig en anerkendelse af dansk børneteater og det store arbejde, som medlemmerne i dansk ASSITEJ har lagt i internationale sammenhænge. Og med et i forvejen velfungerende sekretariat og den fællesnordiske donation på 750.000 kr. over de næste tre år, står generalsekretæren og hans stab godt rustet til at tage udfordringerne og opgaverne op.

Michael Ramløse: »Vi vil først og fremmest arbejde på at forbedre informationen til medlemmerne i de nationale ASSITEJ-centre. Det er her planen at udgive et regelmæssigt newsletter.

Dernæst vil vi i den kommende tre-års periode arbejde på at ændre de nuværende, udemokratiske vedtægter om-

kring betingelser for medlemskab, således at der efter næste verdenskongres åbnes muligheder for alle lande, herunder ikke mindst Tredje Verdenslande, at blive medlemmer og oprette nationale ASSITEJ-centre. Og endelig skal der foretages en analyse af organisationens finansiering og kontingentsystem for at få et bedre arbejdsgrundlag og en mere retfærdig og aktiviserende fordeling af kontingentindbetalingerne. Som det er nu, betaler alle medlemscentre 250\$ om året, uanset medlemstal og økonomisk formåen.«

EUROPÆISK DOMINANS

Det er altså hovedpunkterne i det nystartede generalsekretariats strukturelle arbejdsprogram. Af mere indholdsmæssig og projekt-relaterede ideer nævner Michael Ramløse en

udbygning af det nærmest eksemplariske samarbejde, de nordiske ASSITEJ-centre har haft med de respektive bistandsorganisationer omkring afholdelse af seminarer, festivaler, osv. Dette selvfølgelig især med henblik på arbejdet med at knytte lande i Asien, Afrika og Latinamerika tættere til ASSITEJ's verdensorganisation. Det kunne fx. være afholdelse af regionale seminarer i Den Tredje Verden med vestlig bistand.

Det skal være med til at rette op på de åbenlyse skævheder, som ASSITEJ — der er en underorganisation af UNESCO — lider under. Bl.a. i teaterpolitisk henseende. Den er p.t. meget europæisk-domineret (35 ud af de 45 medlemslande), og det er smittet af på både teatersyn og medlemskriterier. Som det er nu, kan et land kun blive full member og oprette et nationalt ASSITEJ-center,

Michael Ramløse blev valgt til ny generalsekretær for verdensorganisationen ASSITEJ. Foto: Kurt Johansen.

— Under kongresdiskussionerne fremlagde vore gæster fra Afrika, Asien og Latinamerika mange meget interessante emner om civilisation, kulturelle minoriteter, sociale og økonomiske forhold, men det har ikke noget med teater at gøre. ASSITEJ er skabt for at være forum for kunstnerisk debat om teater for børn og unge, og vi kan diskutere de problemer dramatikere, instruktører, skuespillere har, sagde Maurice Yendt.

Under kongressen var der afsat en formiddag til rapport fra teaterlivet i de afrikanske, asiatiske og latinamerikanske lande. Flere i »den gamle europæiske klub« udeblev, og en italiensk delegeret læste demonstrativt avis under talerne. Her var der intet ønske om en nord-syd dialog.

I sit indlæg funderede professor Penina M'Lama fra Dar-Es-Salaam, Tanzania, over, at hun på den ene side med lethed kan se inspiration fra både ny og gammel afrikansk kultur i europæisk teater for børn og unge, men på den anden side må hun konstatere, at den afrikanske kultur først bliver betragtet som professionel i det øjeblik, den bruges af europæiske teaterfolk.

Hun konkluderede derfor, at ASSITEJ's syn på ikke-europæiske kulturer må ændres, og at det i stedet må være det enkelte lands opfattelse af børneteater, der er målestokken ved optagelse af nye medlemmer.

»HÅB OG KÆRLIGHED«

Folk fra 50 lande deltog i verdenskongressen, og deltagerlisten rummede 898 navne. ASSITEJ's officielle sprog er engelsk, fransk og russisk, men i ryge- og kaffepauserne i

forhallen gik snakken på mange andre tungemål. De mange teaterfolk udvekslede synspunkter om teater for børn, og der var så mange forestillinger at se, at ingen kunne overkomme at nå dem alle.

»Hvad i alverden laver de i de nordiske lande?«, lød titlen på en af de åbne kongresdiskussioner.

Teaterfolk fra Malawi, Zaire, Filippinerne, Sri Lanka, Chile og Nicaragua var blevet bedt om at se de nordiske forestillinger og indvi kongressens deltagere i deres iagttagelser:

— I mangler kærlighed til børnene. Jeres spillestil er aggressiv. I er for langt væk fra folket. Gå ud til dem, konkluderede dramatikeren *Somalata Subasinghe* fra Sri Lanka kort og kontant, og *Amelia Lapena-Bonifacio* fra Filippinerne bakkede op. Hun savnede også håb og kærlighed. *Katanga Mupey*, instruktør og dramtiker fra Malawi, kritiserede stykkerne for at mangle dialog mellem børn og voksne. Teatret skal vise løsninger, ikke kun problemer, mente han.

— Jeres teater reflekterer ikke børnenes virkelighed i det komplekse samfund, sagde *Gonzalo Cuellar* fra Nicaragua, som derudover roste teatrene for det høje niveau og de gode skuespillere.

De mange nordiske teaterfolk i salen lyttede koncentreret. Selvom de seks kritikere kun havde set få forestillinger, gav deres klare ord eftertænkningssomme miner. Her var noget at tage med hjem.

Hans Jørgen Sahl var en af de 84 danskere, der deltog i ASSITEJ's verdenskongres i Stockholm. Han er ansat ved Egnsteatret Gruppe 38 i Århus.

L'ENFANCE ET LA JEUNESSE

hvis man enten har tre helprofessionelle teatre, der spiller for børn — eller ialt fem børneteatre, hvoraf de to er professionelle. Bortset fra at der ikke findes en officiel definition på, hvad det vil sige at være et professionelt børneteater, så betyder det, at de ressource-svage Tredje Verdens-lande p.t. kun kan opnå status af *corresponding member*, fordi det i disse lande oftest er børn, der spiller for andre børn.

UDDELEGERING

Michael Ramløse: »Desuden vil vi have mere aktivitet i de enkelte nationale centre. Vi har tænkt os at gå ud — med et kendt citat i baghovedet — og sige: Spørg ikke, hvad vi kan gøre for jer, men hvad I kan gøre for os!

Så man rundt omkring får fornemmelsen af at være en rigtig verdensorganisation. Vi

har fx. allerede aftalt, at Belgien oversætter til fransk for sekretariatet, og at Tyskland skal lave et historisk ASSITEJ-arkiv på database. Så kunne man forestille sig andre lande, der arrangerer seminarer for instruktører etc. Vi skal nok få alle til at yde et bidrag!«

Michael Ramløse er som generalsekretær født medlem af ASSITEJ's executiv-komité, der i den kommende valgperiode tæller 13 personer og skal fungere som et udvidet forretningsudvalg. Samarbejdet forventes at ville gå rimeligt godt, specielt efter af verdenskongressen i Stockholm fik elimineret de mest konservative elementer fra den gamle executiv-komité. Og med verdensorganisationens valgte generalsekretær — samt præsident og hele tre vicepræsidenter — kan det vel ikke gå helt galt ...

caj

GREAT DANES

DANSK ASSITEJ
BØRNETEATERFESTIVAL I LONDON

SUMMERFESTIVAL FOR LITTLE PEOPLE
7-18. AUGUST 90

GREAT DANES

Dansk-engelsk samarbejde på børneteaterfronten

Dansk ASSITEJ har netop sammen med deres engelske parallelorganisation afviklet »Great Danes«, en succesfuld minifestival i London for småbørnsteater. Fire danske teatre deltog i festivalen, som var andet trin af en teater-raket, der skal knytte dansk og engelsk børneteater tættere sammen. Fordi man mener at kunne have udbytte af at udveksle erfaringer.

Første trin var danske teatergruppers invitation af engelske teaterfolk til at overvære børne- og ungdomsteaterfestivalen i Thy i foråret. Gæsterne boede sammen med den danske gruppe og fulgte arbejdet med forestillingerne på nærmeste hold (hvad der bl.a. kom en festival-artikel ud af i forrige nummer af BTA).

Andet trin, hvori småbørnsfestivalen i London altså indgår, består også af en turné i Danmark for nogle engelske teatergrup-

per. Og tredje trin er udviklingen af konkrete arbejdsprojekter fremover, hvori bl.a. indgår muligheden af danske instruktører i England — bl.a. fordi vores form for børne- og ungdomsteater ikke er så udbredt — og et engelsk stykke, hvor Adrian Stokes, Pit Prop Theatre vil researche og skrive et stykke med udgangspunkt i den sproglige dagligdag i Nordengland, som bærer mange reminiscenser om skandinavernes historiske dominans i Nordengland — og som kan spilles af både en dansk og en engelsk gruppe ...

DANSK TEATER PÅ ENGELSK

Desuden forventes tre-fire engelske T.I.E.-grupper (Theatre In Education) at blive inviteret til den kommende børne- og ungdomsteaterfestival i Næstved til næste forår, hvor de vil være en slags mini-festival i festivalen. Desuden arbejder man med at etablere et dramatiker-seminar med engelske kolleger i Næstved.

Børneteaterfestivalen i London, »Great Danes« — med undertitlen »Summerfestival for little people« — blev åbnet og bivalet af den danske am-

bassade i London og spillede derefter i de to arrangørteaters lokaler, Polka Theatre og Watermans.

De fire danske forestillinger blev spillet på engelsk; og det gik efter alles mening aldeles glimrende. Lettest måske nok for *Rimfaxe* med »Sådan skal det gøres« — det er nemlig ordløst teater! Men *Månegøgl* med »Forvandlingskuglen«, *Paraplyteatret* med »Min altankasse« og *Jacob Mendel/Møllen* med »En biting måtte forsøge sig med fremmedsprogligt teaterarbejde.

Forestillingernes emnevalg forundrer og begejstrer engelske teaterfolk, fordi danskerne ofte tillader sig temaer og indhold — omkring død, sociale forhold m.v. — som englænderne normalt ikke vover at bringe op i børneteaterregi.

I tilknytning til festivalen var der i øvrigt workshops, plakatudstilling og seminar omkring børneteater og børns situation i Danmark.

KATALYSATOR

ASSITEJ-organisationerne i de respektive lande har stået for kontakterne, men i det fremtidige samarbejde forventes flere inddraget, Teatercen-

trum og BørneteaterSammenslutningen i Danmark ikke mindst. Men det er tanken fra koordinatorens side, at kontakten og samarbejdet også skal fungere danske og engelske gruppe imellem, således at ASSITEJ blot fungerer som en slags katalysator for og mellem de konkrete projekter.

Økonomien omkring de fremtidige samarbejdsprojekter er ikke klarlagt, men som en af de danske ASSITEJ-folk siger: »Vi gør det sgu' alligevel«. For realiseringen af de mange projekter skal ikke strandes på de begrænsede ressourcer ...

For det er vigtigt at formidle erfaringer og udvikle teatret gennem kosmopolitiske og kunstneriske diskussioner. De engelske teaterfolk er (teater)politisk set meget trængt. Thatcherismens spøgelse fejer også over kulturområdet; alting skal privatiseres, og mange teatergrupper må forlade sig på muligheden for at skaffe sig sponsorintægter. En udvikling, som danske børneteaterfolk kan frygte bliver realiteter herhjemme over en årrække.

caj

Af Carsten Jensen

Der sker ting og sager på det rå betongulv på *Makarumla Primary School* i udkanten af Dar-Es-Salaam i Tanzania. Et teaterstykke er under afvikling:

Masanninga må ikke lege med de andre børn i landsbyen. Og en dag, da hun helt alene er på vej til floden efter vand, bliver hun fanget af uhyret i det store baobab-træ. Først efter gråd og tænders gnidsel — og alle beboernes deltagelse i uhyrets fordrivelse fra træets indre — slipper Masanninga løs igen.

Den gode morale er naturligvis, at børn skal have lov til at lege sammen og passe på hinanden, og det forstår selv Masanningas forældre, da den lille pige endelig er sluppet ud af fangenskabet i det hule træ.

Masanninga spilles af en lille, sort pige med stramme fletninger og bare fødder, mens uhyret er en led sag, fremstillet af sækkelærred, kamba og sisal. Og dramaet følges opmærksomt af et halvt hundrede nysgerrige negerbørn, som hænger og trænges i de huller, der udgør henholdsvis dør og vinduer i det intermistiske teaterum.

De uindbudte tilskuere kommenterer aktiviteterne i rummet så livligt og højrøstet, at *wasunguene* (swahili for europæere) må råbe ekstra højt — på en blanding af swahili, engelsk og dansk — for at skaffe sig ørenlyd og fortsætte arbejdet med de knapt 40 børn og 10 voksne, der udgør den egentlige deltagergruppe.

Af og til bliver det dog for meget. Så bliver der talt med store (danske) bogstaver, og den lokale lærer må ud med kæp og skældsord for at drive tilskuerranden væk fra deres måske første teateroplevelse nogen sinde.

INGEN TEATERTRADITION

Sådan var virkeligheden for den odenseanske teatergruppe *Gadesjakk* under 2. etape af et seks-ugers teater-undervisningsprojekt i Dar-Es-Salaam i Tanzania for lokale dramalærere in spe.

Sproget, de kulturelle forskelle og det tropiske klima var blot nogle af de problemer, som de tre teaterfolk, *Pia Gredal*, *Susanne Demuth Rasmussen* og *Jan Foss* måtte kæmpe med under deres ophold i Tanzania.

Hvor det bl.a. er ganske almindelig publikumsadfærd at give sit besyv med — og hvor man ikke har mange teatertraditioner overhovedet. Hvad de tyske og britiske kolonisatorer ellers måtte have efterladt sig af spor i det fattige u-land, er det i hvert fald ikke teaterkul-

tur. Så de primære — og velorganiserede — kulturformer er fortsat dans, musik og historiefortælling.

»Når man bruger udtrykket 'teater' her i Tanzania, ser de fleste uforstående ud. Ordet eksisterer ikke på swahili, og når man endelig møder folk, der kender til det 'at lave teater', er det i reglen under en anden form. Nemlig noget man laver *sammen*, ikke noget man kigger på. Det er en væsentlig grund til, at tilskuerne er så snakkesalige, mens vi arbejder med børnene og teatret«, fortalte de tre teaterambassadører fra Danmark efter dagens forløb, da børnene var sendt hjem og den daglige evaluering med lærerne vel overstået.

BEVIDSTGØRENDE KULTURARBEJDE

Deres arbejde er første del af et større flerårigt projekt, hvis formål er at opbygge en egentlig (børne)teaterbevægelse i Tanzania ved at uddanne lokale lærere, som i deres fritid arbejder med børneteatergrupper på skolerne.

Projektets lokale drivkraft, koordinator og ildsjæl er professor Penina M'lama fra universitetet i Dar-Es-Salaam, mens det økonomiske bagland udgøres af DANIDA og Odense kommune.

Penina M'lama har flere gange gæstet Danmark, holdt foredrag om (teater)kulturens betydning og politiske muligheder — og hun mener at teatermediet kan give nye og bedre muligheder, kulturelt og i undervisnings- og dannelsesøjemed i Tanzania. Vel at mærke hvis det sker på egne præmisser og under hensyntagen til de lokale kulturmonstre.

Det vil sige, at teatret skal være opdragende og bevidstgørende, både rituelt, adfærdsmæssigt og politisk — og være et middel til at føre børnene ind i voksenverdenen.

Men det kræver også en uddannelse af dramalærere, der kan påtage sig arbejdet på skolerne over hele landet. Og det er denne vigtige undervisningsopgave, som Gadesjakkets teaterarbejde skal bidrage til at løse.

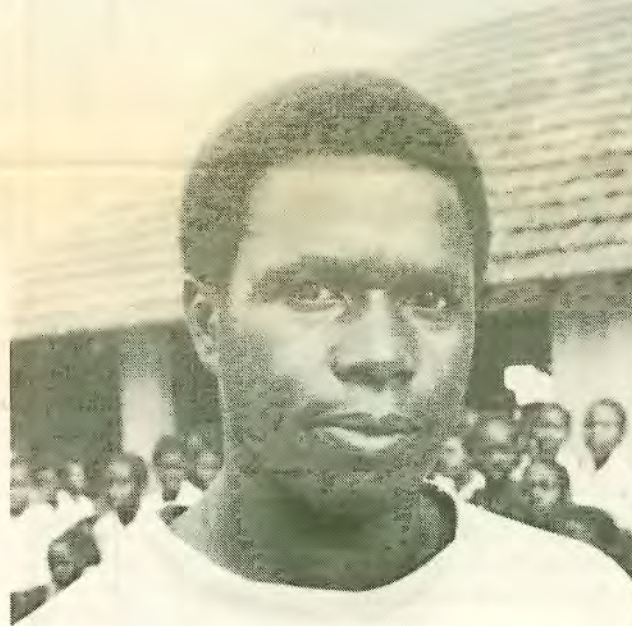
FRA FORTÆLLING TIL TEATERSTYKKE

Projektforløbet med Gadesjakkets medlemmer fik dermed to hovedniveauer. De deltagende børn skulle nok aktiviseres i dramatiseringen af en udvalgt fortælling, men det primære var at bibringe de voksne og kommende dramalærere brugbare arbejdsredskaber. Bl.a. en metodisk forståelse for, hvordan man strukturerer et dramatisk forløb og frembringer rimelige scenografiske løsninger.

»Vores opgave var at lære

Ghonche Materego — medkoordinator i teaterprojektet.
Foto: Helle Lessels.

dem, hvordan man kommer fra den valgte fortælling til den afsluttende opsætning og hvordan man kan fremstille en scenografi med brug af billige, lokale materialer«, fortæller Gadesjakk.

»Til trods for de meget udbredte historiefortællinger har man ikke haft tradition for at skabe dramatiske rammer, dvs. scenografier. Vi har bl.a. forsøgt at vise dem, hvordan man kan skitsere en fortællings rammer og fx. antyde dyrekarakter ved at understrege basale kendetræk som ører, horn osv. Ikke med komplette og komplicerede kostumer, men så der bliver noget at arbejde med for fantasien hos både tilskuerne — og de optrædende selv, som så med deres bevægelsesmønstre og mimik skal understrege karaktererne og følelserne«, siger Gadesjakk, der i »fritiden« stødte rundt på de lokale markeder for at finde nye og overraskende anvendelsesmuligheder for lokale materialer som sukkerrør, fletværk og træ.

Teatergruppen fra Odense leverer på barfodsniveau under

For ressourcerne er små i det store, men fattige land, og hvis de lokale lærere skal have nogen mulighed for at bruge de indhøstede erfaringer fra undervisningsprojektet til deres egne børneteatergrupper, skal der være tale om enkle og tilgængelige materialer.

DYREFABLER I BOGFORM

I projektet, som bestod af tre workshops af hver to ugers varighed, havde Gadesjakk valgt at tage udgangspunkt i deltagerne egen kulturtradition. Dertil anvendte man de meget moraliserende eventyr, som den kort refererede historie om *Masanninga* blot er en af. De hedder *hidithi* på swahili og er fabler, myter og ordsprogs-eventyr — ofte med dyr som hovedpersoner — i en mundligt overleveringstradition, som også anvendes i nutidig, politiserende øjemed. En del af dem er for få år siden blevet indsamlet og nedfældet af en dansker, Birthe Kirkenæs, trykt på dansk og derefter

oversat tilbage til swahili! Som led i Gadesjakkets projekt blev den afrikanske udgave af bogen så udleveret til de deltagende lokale lærere — således at begge parter havde det samme skriftlige udgangspunkt ...

»Men alligevel har det største handicap i vores arbejde været sproget«, er Gadesjakkets folk enige om. »Selvom vi alle forud for turen til Tanzania tog privatundervisning i swahili, har vi ikke været i stand til at kommunikere fuldt ud. Samtidig var det første gang, vi prøvede at undervise på engelsk. Det har bl.a. betydet, at en stor del af kontakten til børnene er gået via de voksne, som har måttet formidle vores instruktioner. Og det har også været tilfældet i forhold til de af lærerne, som stort set kun forstod swahili.

Foruden besværliggjorte evaluerings-snakker med lærerne har vi savnet den hyggelige snak med børnene, som er en vigtig del af de tilsvarende projektforløb hjemme på Fyn. Disse sprogforbistringer gik af og til ud over koncentrationen

hos både lærerne og de mange børn«.

LÆRERNE ER PRIMÆROBJEKTER

Lærerne var helt afgjort »primærobjekter« i undervisningsforløbet, som bestod af tre forløb á to uger med tre forskellige børneteatergrupper — hver med cirka 40 børn. Den første var Penina M'lamas egen børneteatergruppe, bestående af universitetslærerbørn m.v. Den anden var børn fra *Makarumla Primary School*, hvor en stor del af de deltagende lærere kom fra — og den tredje BASATAs børneteatergruppe, som primært beskæftiger sig med dans og akrobatik.

Der var store forskelle i aldersgruppering og artistisk formåen de tre grupper imellem, men fælles var børnenes entusiasme og medleven. Også selvom de alle kom til det daglige tre-timers projektforløb efter en syv timers skolegang ...

Derimod var de ti lærere, fra fem forskellige skoledistrikter i Dar-Es-Salaam, friggjort i pro-

Gadesjakk i Afrika

GE I VANDET

de et godt stykke kulturarbejde er opholdet i Tanzania

jektperioden. Desuden deltog koordinator og projektleder Penina M'lama og en kollega fra universitetet samt to personer fra National Council of Art, som er en afdeling under det tanzanianske kulturministerium.

Penina M'lama: »Vi har udvalgt lærerne efter deres entusiasme og aktivitetsniveau — og som en form for belønning for deres frivillige arbejde med teater for børn. Projektets økonomi muliggjorde, at vi kunne frikøbe dem fra deres daglige arbejde i hele projektperioden. Det er ret usædvanligt for os at kunne gøre det, men det skulle gerne bidrage til et ekstra stort udbytte for dem på kortere og længere sigt.«

140 BØRN I ÉN KLASSE

En af de deltagende lærere var Victoria Mbembela, der til daglig underviser på en skole i Uhuru-distriktet; bl.a. har hun matematik i en klasse med 140 elever! Det betyder, at der hverken er borde eller stole nok til alle eleverne, som så må sidde

på gulvet eller i vindueskarmene, hvis da ikke deres forældre har mulighed for eventuelt at købe en stol eller et bord til deres barn. Hvad de færreste har med lønninger på 2-3000 shillingi om måneden, svarende til 70-100 danske kroner.

Victoria Mbembela har på sin skole udvalgt og samlet 30 børn til sin egen teatergruppe: »Der er seks drenge og 24 piger i alderen fra ca. 6-12 år. Vi mødes en gang om ugen fra kl. 6 til 7 om morgenen, for den øvrige undervisning begynder.

Hidtil har vi mest beskæftiget os med dans, sang og historiefortælling, men nu har jeg fået en masse nye ideer, som jeg kan bruge. Bl.a. hvordan man kan bruge almindelige materialer til rekvisitter og kostumer. Nogle af tingene, specielt maling, er for dyrt for vores skole, men ting som kamba osv. kan vi godt få råd til.

Victoria Mbembela føler, at de mange ugers workshop har givet lærerne meget og håber, at projektet kan fortsætte med flere kurser og workshops.

MED KRITISKE ØJNE

Og det gør det helt bestemt, hvis det står til Penina M'lama og lederen af BASATA, Ghonche Materogo, som også så vidt muligt deltog i de seks ugers workshop.

BASATA er National Council of Art's afdeling for kunstnerisk optræden, dvs. dans, teater, akrobatik og historiefortælling m.v. Ghonche Materogo er iøvrigt en af Tanzanias få »klassiske« uddannede skuespillere og dansere og har bl.a. suppleret sin uddannelse med instruktørundervisning og -virksomhed i Danmark, Sverige og England. Han fulgte projektarbejdet med kritiske og erfarne øjne:

»De har udført et godt stykke arbejde — men lærerne fik i starten for få muligheder for at 'træde tilbage' og observere. De blev istedet inddraget for meget i selve forestillingsarbejdet — og det giver ikke altid det optimale udbytte«, siger han.

»Det allervigtigste ved dette

Victoria Mbembela —
deltager i teaterprojektet.
Foto: Helle Lessels.

med de lokale lærere alene, før vi tog fat på 1. etape med børnegruppen. Men det var vigtigt for os at lægge nogle brugbare rammer for projektførelsen. Og vi følte nok, at de lokale lærere var lidt for passive i starten. I 2. fase overlod vi fx. den nødvendige opvarmning, øvelser m.m. til dem — og lyttede hele tiden til deres betragtninger. Og i den tredje og afsluttende fase var det faktisk dem, der fik lov at styre projektførelsen og tegne opsætningen af den tredje dramatiserede fortælling, mens vi indskrænkede os til gode råd og instruktioner.

Samtidig var man fra lærerside af og til meget lidt indstillet på de mange øvelser og improvisationer, som vi føler er nødvendige for fx. at fremelske de bedste dyre- og personkarakterer til brug for et dramaforløb.

Men vi talte problemerne igennem ved den daglige evaluering, og vi følte klart, at gruppen blev stærkere og dygtigere i løbet af projektperioden. Det har også noget at gøre med, at man hurtigt blev meget produktorienteret.

AFSLUTTENDE ROSER

Afslutningen på de tre gange to ugers projektførelse — hvor de tre børnegrupper spillede hver sin fabel-forestilling for hinanden — var i sig selv et bevis på, hvor meget der blev opnået. Både med børnene og de kommende dramalærere.

Men at der var opstået en konkurrencesituation de tre grupper imellem, fremgik af en bemærkning fra en af børnene: »De, der vinder — kommer de med til Danmark?!«

En næsten ufattelig — og heller ikke gennemførlig — præmie for bedste præsentation. Men samtidig en klar ros til Gadesjakkets og deres arbejde.

Ved den afsluttende evaluering mellem lærerne og Gadesjakkets uddelte Penina M'lama da også masser af de roser, hun havde været noget karrig med undervejs. I sin bevidste strategi overfor samtlige involverede for at få dem til at yde det optimale og bevare den kritiske distance.

Så Gadesjakkets fik velmente opfordringer til ved førstkomte lejlighed at tage et smut til Tanzania igen og stå for givtige workshops ...

SOM RINGE I VANDET

De deltagende lærere var efter afslutningen alle tændte på at komme tilbage og vise, hvad de havde lært. Det skal bl.a. resultere i en mini-festival allerede til november:

Penina M'lama: »Vi håber meget på at få mulighed for at invitere flere udenlandske undervisere til Tanzania — og meget gerne fra de skandinaviske lande — men under alle omstændigheder vil vi følge

dette projekt op med lokale kurser og workshops. Senere skal andre skoler og lærere inddrages. Det er afgørende for teatrets udvikling i landet, at der uddannes så mange kvalificerede teaterlærere som muligt, så de bedste af lærerne kan sættes til at undervise andre. Så vil teaterbevægelsen i Tanzania brede sig som ringe i vandet ...«

Gadesjakkets har nu ydet deres skærv til denne udvikling. Økonomisk altså sekundært af DANIDA og Odense kommune og organisatorisk bistået af bl.a. ASSITEJ. Og der er næppe tvivl om, at økonomien for fremtidige gæstelærere afhænger af muligheden for at skaffe tilskud fra fx. det statslige bistandsarbejde i gæstelærernes hjemland. Alene det at finde ressourcer til transporttilskud til de deltagende lærere i landets egen klasse har forsinket projektstarten i mange måneder ...

KULTURSTØTTE SOM BISTANDSHJÆLP

Det kan diskuteres, om ikke kulturaspektet i fx. de skandinaviske landes udviklingshjælp bør opprioriteres. Det drejer sig ofte om små midler til meget tilgængelige og gennemslagskraftige projekter á la Gadesjakkets teaterarbejde på barfodsniveau. Og som det ofte er fremhævet, så er det ikke tilstrækkeligt at opføre store cementfabrikker for bistandspenge, hvis ikke teknologien — og dermed uddannelsesniveaet — er til stede. For slet ikke at tale om sjæl og ståsted i en levedygtig kultur.

Afrika-farerne er dog ikke færdige med projektet. Det skal nu udmønte sig i et dias-show med foredrag og smagsprøver på afrikanske lege og sange. Målgruppen er skoler, institutioner og alle former for Afrika-interesserede.

Desuden har Gadesjakkets folk fået smag for den to-strengede projektførelse, hvor undervisningen retter sig både mod voksne lærere og deltagende børn. Så de vil forsøge sig med noget tilsvarende i det fynske.

Og så vil den afrikanske sjæl sikkert snige sig ind i nogle af de kommende produktioner hos den odenseanske teatergruppe ...

Interesserede i Gadesjakkets projektarbejde og dias-show m.m., kan kontakte gruppen på tlf. 66 14 40 21.

De eventyr, der blev brugt til dramatiseringerne, findes i »Hadithi — fabler og eventyr fra Tanzania«, som kan fås hos redaktøren, Birthe Kirkenæs, Smallegade 42, 2000 Frederiksberg, tlf. 31 10 01 10.

STYRING AF PROJEKTFØRELSEN

Gadesjakkets medlemmer erkender selv, at de var meget styrende i starten:

Pia Gredahl: »Det havde nok været en fordel, om vi havde haft et selvstændigt forløb

Af Dana Sliukova

Et udpluk af nogle af de glade tilskuere, som den tjekkiske observatør frydede sig over.
Foto: Kurt Johansen.

BØRN OG TEATER I DANMARK

Med baggrund i børne- og ungdomsteaterfestivalen i Thy leveres her en tankevækkende — og næsten skamløs hyldest til dansk børneteater.

Under hele festivalen jagtede jeg, udover teater, en bog med to fægtende mænd på omslaget (måske Hamlet og Laertes, jeg er jo i Danmark). Jeg vidste, at hvis jeg ikke fik fat i den, kunne jeg ikke engang selv tro på det, jeg havde oplevet — hvordan skulle andre så tro mig ...

Jeg bladrer i bogen, som er udgivet af det danske »Teatercentrum«, og tæller. Jeg tæller og tror ikke mine egne øjne: »Den røde brochure 1990-91« — som bogen, jeg søgte, hedder — tilbyder mig nemlig et repertoire på 99 professionelle teatergrupper, der i dette land med 5 millioner indbyggere spiller for børn og unge. Antallet af titler, man tilbyder, ligger over 220. Det kan ikke være rigtigt. Hjemmefra har jeg den erfaring, at teater for børn og unge af de fleste skuespillere og instruktører opfattes som en ubehagelig pligt (ære været undtagelserne). Det kan være svært at forstå, hvad det er, der driver disse danskere. Måske kan de virkelig lide det?

KOM OG SE VORES FORESTILLING

Altså, at dømme efter den »20. teaterfestival for børn og unge«, som foregik i slutningen af april i den norddanske by Thisted og dens omegn, kan de virkelig lide det. Alle 99 teatre deltog ikke i denne den største festival af sin art; »kun« 70 deltog, men til gengæld blev der, i de 8 dage, festivalen varede, spillet 800 forestillinger. Overalt på vejene mellem de grønne marker og det blå hav så man blå og gule teaterbusser, fulde af skuespillere og kulisser. De standsede sædvanligvis ved skoler og børnehaver, men også ved egnens teatersale. Da forestillingerne ofte spilledes 30 til 40 km fra Thisted, tog teatergrupperne tit de inviterede gæster med i deres biler. Der var tid til at snakke under turen. Jeg har været på mindst 20 af den slags ture, og altid begyndte samtalen med: »Hvor kommer du

fra?» og sluttede med: »Kom og se vores forestilling!«

Nogle har spillet sammen i 15-20 år, andre i 6, andre er begyndt for et år siden. De bedste teatre får tilskud fra staten, de andre i det mindste et lån (der ikke skal betales tilbage) til en teaterbus. Skolerne får penge fra staten, så de kan købe teater tre til fire gange om året.

INGEN RIVALISEREN

Og derfor er den årlige festival for teatrene en lejlighed til at vise deres forestillinger. At være interessant, god — bedre end de andre — det er alles mål, for lærerne, der kommer til dette teatermarked, skal vælge, hvem der skal spille på deres skole. Men alligevel mærker man ikke rivaliseren eller misstemning. Der kommer heller ikke klager over arrangørerne, der findes ikke kaos.

Det er mærkeligt — ihvertfald for os, der er vant til en trykkende atmosfære på vores festivaler, hvor man tit leder efter en at skælde ud på. Danskerne arbejder ganske enkelt på, at deres festival skal blive den bedste, og de gør det sammen. De hjælper hinanden med at stille scenen op og pakke sammen igen, de er glade for at møde kollegerne og at

have en mulighed for at se hinandens forestillinger. Her er noget lykkedes, der aldrig er lykkedes hos os.

I de dage, festivalen varer, bor alle på samme sted (700 mennesker), og de spiller alle kun på festivalen, altså kun i området omkring byen Thisted. Hver gruppe har en fridag og kan se konkurrenternes forestillinger. Alle forestillinger spilles gratis. »Vores stat gør ganske meget for børne- og ungdomsteater,« — slutter samtalen altid med. »Hvordan er det hos jer?« Jeg stiger ud og nikker flygtende til dette ubehagelige spørgsmål. »Nu skal det nok blive bedre.« Jeg håber, jeg ikke tager munden for fuld ...

FORHOLDET MELLEM MENNESKER

I lave, brede skolebygninger er alt farverigt og venligt indrettet. I forhallen er der en telefon, der er placeret så lavt, at et barn altid selv kan ringe hjem. Blå og røde hylder i det næste rum er fulde af bøger — fra store eventyrbøger til billedleksika. Ingen kontrollerer, hvem der tager hvad, lærere og lærerinder i jeans og bare fødder i sandaler trasker muntert ned ad gangene, omgivet af klynger af børn. Alle smiler.

Teater spilles sædvanligvis i

gymnastiksalen. Enkle kulisser, enkel belysning, ofte kun få rekvisitter. Grupper, der spiller for børn, er ikke rige, og penge synes ikke at være deres hovedmål.

I det hele taget havde jeg i Danmark og mellem danskerne en følelse af, at de lægger større vægt på forholdet mellem mennesker end på alt andet. Gruppen *Fair Play* spiller om problemer, som et barn, der er jaloux på sin ny ufødte søskende, har, og som plager sin gravide mor. Gruppen *Artibus* spiller om et barn, hvis forældre ustandselig skændes og bliver skilt til sidst; for de 1½ årige er der en historie om to bier, der ikke kan finde blomsterne, fordi mennesket har dækket dem med affald. Det kendte *Kaskadeteatret* har stykket »Robinson og Crusoe« på sit repertoire. Efter en flyulykke redder to mænd sig op på en øde ø. De taler forskellige sprog. Efter fjendskab og mistillid i begyndelsen lykkes det for dem, ved hjælp af tegn og fagter at finde et fælles sprog, blive venner, og da de bliver befriet, vil de helst tage afsted sammen.

KULTURBEVIDSTE FORÆLDRE?

Festivalen varede fulde otte dage, den sidste lørdag og søn-

dag samledes alle grupperne og tilskuerne på Thisted gymnasium, og der kunne man se alt, hvad der var blevet vist rundt omkring de forløbne seks dage. (Det var naturligvis ikke menneskeligt muligt).

Hverken her eller under de forestillinger, jeg så på skoler eller i børnehaver, hørte jeg tyssen fra voksne, hvad der er meget almindeligt ved forestillinger herhjemme. De lyshårede danske børn fniser ikke, rasler ikke med med slikposer eller forstyrrer på andre måder. Jeg ved ikke hvorfor.

Skulle deres forældre være med kulturbevidste og lære dem kærlighed til teatret? Efter alle forestillinger, uden undtagelse, kalder skuespillerne børnene op på scenen og viser dem dukkerne, maskerne, rekvisitterne, kulisserne ...

At se de samme 3- til 4-årige ved tre til fire forestillinger var helt almindeligt. Sempelthen en teater-weekend. En stor koncertsal var fyldt med borde: Der solgte man plakater fra 400 forestillinger, der tilbød man forestillinger og teaterlitteratur. Ved små borde med teatersminke forvandlede under kyndige hænder små børneansigter til katte, hunde, biller. På gangene på gymnaset var der installeret små scenografiske udstillinger med

modeller, rekvisitter; heller ikke kunstnernes visitkort og brochurer med billeder fra deres andre forestillinger manglede.

ALT FRA EVENTYR TIL DISCO-RYTMER

På trods for den gode stemning og forståelse, der herskede overalt, så jeg en del forestillinger, der handlede om ensomhed, skuffelse og manglende evne til at nå andre. Det var ofte one-man-shows, brilliant udført med evne til vittigt at kommunikere med 5-årige børn om alvorlige ting.

Af den slags forestillinger blev jeg mest optaget af skuespilleren *Jacob Mendel* fra teatergruppen *Møllen*. Han fortalte en historie om et ægtepar, der ikke havde nok i hinanden og deres børn, men ville eje en masse ting. Det kom de til. Først da manden mistede både konen og børnene (hun tog dem til én, der ejede endnu mere) og al sin ejendom, blev han klar over, at det ikke er ting, men mennesker, der er det vigtigste.

I det hele taget kunne man se alt på denne festival — fra en eventyrfortæller, der ved to levende lys fortalte om en pige, der ville finde ud af, hvad der gemte sig bag de ni bjerge, til Wagners »Ringene«, »Tristan og Isolde« som operette, en nutidig »Antigone 89«, »Tarzan og Jane« — en farce om kokain og kokosnødder i discorytme, »Den blå planet« — et stykke om forstyrrelsen af den økologiske balance. Teater for de 1½ årige, teater for gymnasieelever, men også teater for hele familien. Danseforestillinger, drama, opera, ballet. En masse forestillinger, som naturligvis ikke var gode allesammen, men som var skabt af mennesker, som tænker på børnene, og hvad der vokser ud af dem — altså på Danmarks fremtid. Hvordan gør vi?

Dana Sliukova er medlem af ASSITEJ i Tjekkioslovakiet.

Oversat af Elena Strøbech efter den originale tjekkiske avisartikel.

Festivevaluering:

»DET ER TID TIL AT TRO SINE EGNE ØJNE«

I forsøget på at forbedre den årlige børne- og ungdomsteaterfestival såvel kvalitets- som arrangementsmæssigt vil UBOT nu arbejde for, at det bliver muligt at få siet de dårligste grupper og forestillinger fra — og tillige begrænse antallet af forestillinger i aldersgrupper med ringe opbakning.

Af Carsten Jensen

Nu skal det være slut med at blive konfronteret med de mest oplagte vildskud på den årlige børne- og ungdomsteaterfestival. I hvert fald hvis det står til UBOT (Udvalget for Børneteater og Opsøgende Teater), der arrangerer mammutbegivenheden i samarbejde med den udvalgte festivalby.

For år efter år kan festivalpublikum og -deltagere glæde sig over det store og velfungerende arrangement, de mange forestillinger af generel meget høj standard — og så indimellem græmme eller undre sig over enkeltoplevelser, hvis kvaliteter er så tvivlsomme, at de ikke burde forekomme på festivalen, fordi de derved mis krediterer både arrangementet og dansk børneteater som helhed.

Så efter festivalen i Thy — som kvalitets- og breddemæssigt ikke adskilte sig væsentligt fra tidligere års festivaler — har UBOT nu grumme planer om at gøre en ekstra indsats for at hæve det generelle kvalitetsniveau. Det skal i givet fald ske ved at indføre selektive mekanismer, dvs. en form for udvælgelse af de grupper og forestillinger, der skal deltage i festivalen.

I sidste ende bliver det formentlig op til kulturministeriet — der udpeger medlemmerne til UBOT og via statsrefusionen er økonomisk garant for festivalen — der skal sanktionere UBOT's planer.

REFUSIONSBERET- TIGELSE OG ADGANGSTEGN

UBOT har overvejet flere udvælgelseskriterier. Bl.a. ud fra spørgsmålet om, hvorvidt det er rimeligt, at ikke-refusionsberettigede grupper og forestillinger deltager i en festival, der netop baseres på, at staten giver 50% refusion til

samtlig forestillinger.

Eller at der bør kræves mindst et års professionelt virke som teatergruppe, før deltagelse i festivalen er mulig.

Den foretrukne model er dog, at det fremover præciseres, at UBOT er arrangør af en festival, hvor alle landets børne- og ungdomsteatre inviteres til at deltage.

Hidtil er festivalen blevet administreret således, at der har været automatisk adgang for alle grupper, der har kaldt sig selv professionelle ...

Men står det til UBOT vil næste børne- og ungdomsteaterfestival, som afholdes i Næstved i april 1991, altså være en invitations-festival, hvor alle teatrene via ansøgningsskema kan tilbyde deres forestillinger. I god tid før festivalens start vil UBOT så — eventuelt med hjælp fra eksperter — vurdere og foretage udvælgelsen.

Det behøver ikke udelukke at være efter kvalitative kriterier, at grupper eller forestillinger afvises. Det kan fx. også være for at begrænse antallet af forestillinger i en alderskategori, hvor der erfaringsmæssigt ikke er den store søgning; dette gælder primært de store ungdomsforestillinger. Eller for at eliminere »tillempede« voksenforestillinger og derigennem præcisere, at det er en børne- og ungdomsteaterfestival.

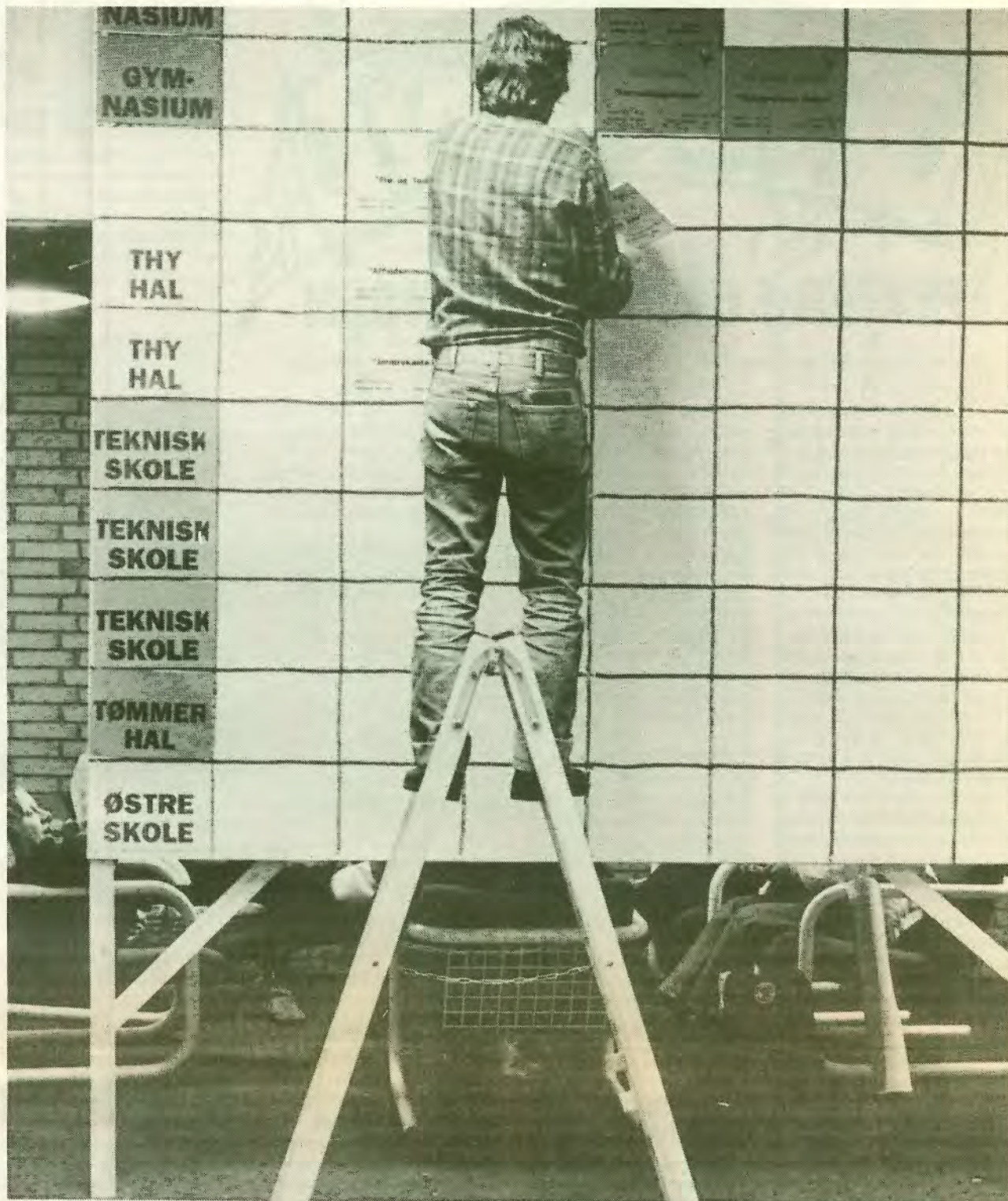
BREDDEN BEVARES

Samtidig er der også planer om at indføre som generelt adgangskriterium, at de forestillinger, som grupperne tilbyder festivalen, skal være færdige til beskuelse senest en måned før festivalen, så arrangørerne har en chance for at vurdere kvaliteten.

Derved kunne UBOT også komme et strukturelt problem til livs, fordi de mange sidsteøjeblikke ændringer m.h.t. tekniske specifikationer, rumkrav, varighed, tilskuertal etc. vanskeliggør programlægningen. Ved samtlige festivaler har man således kunnet opleve ganske mange ændringer helt frem til selve dagen for de respektive forestillingers afvikling.

UBOT forestiller sig dog, at der vil være en form for »friløb« og andre dispensative ordninger. Ligesom man fortsat agter at invitere gæstespil fra det store udland.

Hvis nyordningen gennemføres, vil der dog ikke blive tale om dramatiske reduktioner i forestillingsantallet til den årlige festival. Et UBOT-skøn over Thy-festivalen er, man vil have »udelukket« omkring otte teatre, mens syv ville falde

Kunsten stiger ...
og måske skærpes adgangs betingelserne
for teatergrupperne fra og med næste teaterfestival.
Foto: Kurt Johansen.

ind under betegnelsen »tvivlsomme — skal ses for optagelse«.

Og som UBOT-medlem Anette Eggert Hansen siger: »Der er ingen fare for, at vi mister bredden!«

Underforstået at der stadig er et gevaldigt kvalitetsspring mellem de bedste og de dårligste deltagende teatre. Der vil stadig være op imod 60-70 forskellige forestillinger på festivalen.

OPGØR MED TRADITIONER

Disse skitserede forslag til deltagelse i den årlige børne- og ungdomsteaterfestival følger den strukturelle linje op, der blev lagt for et par år siden, da UBOT i samråd med Teaterrådet og kulturministeriet besluttede at udelukke gøgler-, trylle- og cirkusgrupper fra såvel festival som Den Røde Brochure. I et forsøg på at højne kvaliteten og pointere, at der er tale om en teaterfestival.

Men det er ikke sikkert, at kulturministeriet siger god for planerne. Her finder man det betænkeligt, at UBOT i givet fald kan risikere at afvise grupper og forestillinger, der har opnået refusionsberettigelse hos Teaterrådet — og derved fået den formelle godkendelse

til såvel festival som Den Røde Brochure.

Omvendt vil ministeriet ikke sige noget til, at ikke-refusionsberettigede — det drejer sig i Thy om knapt en halv snes — forestillinger afvises.

Under alle omstændigheder er der med selve fremlæggelsen af forslaget til invitations-festival lagt op til et opgør med historie og traditioner og den herskende politik i Børneteatersammenslutningen.

Det skal nok skabe livlig diskussion og enkelte ramaskrig i den danske børneteaterverden som helhed. Ganske mange grupper er afhængige af deltagelse i festivalen, hvor de får lejlighed til at præsentere deres forestillinger for et stort antal potentielle brugere.

FORTSAT VERDENS STØRSTE FESTIVAL

Samtidig hersker der stor enighed blandt hovedparten af de involverede parter om, at den årlige børne- og ungdomsteaterfestival for nuværende giver husly til forestillinger, som ikke burde være med. Derfor vil en form for frasortering være nødvendig, når problemet er erkendt. Eller med Anette Eggert Hansens og TV 2's ord: »Det er tid til at tro på

egne øjne«. Og tage konsekvenserne.

Det tør UBOT godt, hvis muligheden for at invitere og udvælge eksisterer. Sådan som det er tilfældet ved næsten alle andre former for teaterfestivaler, inklusive ASSITEJ-festivalerne og de tilbagevendende gruppeteaterfestivaler i Odense. Niveaue i dansk børne- og ungdomsteater er uomtvisteligt blevet væsentligt højnet gennem årene og danske grupper hævder sig smukt ved internationale festivaler.

Og den overdådige blanding af kulturel manifestation og salgsmesse ved den store årlige festival kan sagtens fastholdes, selvom der indføres et beskedent frasorteringsværktøj.

UBOT vil bare gerne have lov til at invitere brugere, publikum og teatergrupper til at være med til verdens største børne- og ungdomsteaterfestival. Som hverken i størrelse eller kvalitativ bredde skal begrænses af andet end det muliges kunst ...

EN REPLIK

Lige en replik til Helge Andersens omtale af Fair Play's forestilling, »Sengen På Floden«, i sidste nummer af Børneteateravisen:

Tak, hr. magister — vi er faktisk godt klar over, at vi med forestillingens slutning, hvor figurer fra »feberrejsen« træder ind i »den reale ramme«, laver en overskridelse af det forventede mønster. Det er ingen tilfældighed og kræver absolut ingen undskyldninger. Det forventede mønster skulle nemlig være lig med den dramaturgiske lov. Så kunne en stor del af teatret og verdenslitteraturen dumpes med det samme.

Helge Andersens oplevelse skal naturligvis ikke diskuteres, men tages ad notam sammen med de mange andre publikumsreaktioner, vi har haft. Men det teoretiske regnestykke er efter min mening forkert opstillet.

Med venlig hilsen
Claus Senderovitz
forfatter til og instruktør
på forestillingen.

SCENEN PÅ GADEN

Danmarks Teaterforeninger (DT) er lige på trapperne med sit nye teatertidsskrift, der har fået navnet »SCENEN«. Efter et prøvetryk i marts — for at føle medlemmer, annoncører og tidsskriftmarked lidt på tænderne — udsender DT det første ordinære nummer i september måned. Oplaget bliver på ca. 40.000 eksemplarer og

sendes automatisk til de ca. 30-35.000 husstande under Danmarks Teaterforeninger, ligesom det kan købes i løssalg i kiosker m.m. Tidsskriftets idé er at være et bredt orienterende magasin, der i allerbredeste forstand vil fortælle om tiltag og nyheder inden for danske teater.

Herunder også børne- og

ungdomsteatret. I det første nummer er der således et interview med formanden for BørneteaterSammenslutningen og administrator af Kaskadeteatret, Jan Torp.

Prisen for et abonnement er 140 kr. for fire numre årligt.

Yderligere oplysninger:

Scenen, Odensegade 2, 2100 København Ø.

TEATER I UNDERVISNINGEN

Børneteateret Filuren har fået en halv million til teaterprojektarbejde

Det primært stationære børneteater i Århus, *Filuren*, starter efter afslutningen af Århus Festuge et spændende teaterprojektarbejde i Århus. 25 lokale teaterkontaktlærere deltager sammen med medarbejdere fra Filuren i et 2-3 måneders projektforsøg, hvor man skal forsøge at udvikle en dansk afart af *Teater I Undervisningen*. Det er en opsigende, undervisningsrelateret teaterform, som er meget udbredt i England, hvor T.I.E.-grupper (Theatre In Education) udgør hovedparten af en speciel teatertradition, som ikke kendes meget i Danmark.

Filurens udgave af Teater I Undervisningen skal udvikle en form for opsigende teater, der kombinerer den færdige forestilling, som man kender det fra de opsigende børneteatre, med et drama/undervisningsforløb sammen med børnene. Altså en form for workshop, hvor den opsigende forestilling strækker sig over 4-6 timer. Det danske projekt vil så inkorporere de mere kultur- og underholdningsbærende elementer, som er danske børneteaters primære varemærke, samtidig med at man bevarer de essentielle ting fra den engelske teaterform.

KULTURFONDEN STØTTER MED EN KVART MILLION

Efter at Filuren udpensede ideen til projektet, har man de sidste halvandet år arbejdet med at skabe de økonomiske ramme for det. De er endt med

at blive på 530.000 kroner, som fordeler sig med 240.000 fra Kulturfonden, 100.000 fra Folkeskolens Udviklingsråd, 100.000 fra Århus kommunes kulturpulje, 50.000 fra to private fonde — samt 40.000 i »kommunal støttegaranti« fra Århus kommune.

Selvom Filuren står som projektledere og -ansvarlige, er der dog »vandtætte skodder mellem børneteaterets og projektets økonomi«, som Filurens administrerende direktør, Peder Svendsen, formulerer det:

»Filurens bidrag, som ligger ud over de 530.000 kr., er altså, at vi stiller skuespillere, musikere og teknikere til rådighed i en periode på to-tre koncentrede måneder. Selve projektpengene skal bruges til at betale research, arbejdsmateriale, dekorationer, kostumer osv. — og til den endelige rapport-skrivning. Derudover betaler vi for de medvirkende læreres deltagelse; de bliver simpelt hen timelønnet af projektet ud fra de mulige og overordnede økonomiske rammer«.

INTERESSE FOR FLERE PROJEKTER

Projektet henvender sig til 4.-6. klassetrin. De 25 deltagende lærere er alle teaterkontaktlærere på århusianske skoler og er for hovedpartens vedkommende udvalgt blandt kursusdeltagerne på det halvårige teaterkursus, der afholdes på Danmarks Lærerhøjskoles Århus-afdeling.

Selve hovedforløbet for pro-

jektet finder sted fra slutningen af februar til slutningen af april — måned næste år, men allerede i september tager man altså fat med kurser og seancer for de 25 projektdeltagere, der bl.a. skal have et større kendskab til begrebet Teater I Undervisningen og forberede det egentlige projektforsøg.

Allerede inden Filurens teaterprojekt overhovedet er startet, har Århus Amtskommune anmeldt sin interesse i en fortsættelse af projektet:

»Vort projekt ligger udelukkende i regi af Århus kommune, men amtskommunen har vist en vis interesse for at være med til økonomisk at etablere en fortsættelse af projektet i 91-92. Men det bliver så i amtslig regi, minus Århus kommune«, fortæller Peder Svendsen.

ANDRE TEATERGRUPPER KAN TAGE OVER

Men det bliver ikke nødvendigvis med Filurens deltagelse. Man ser hellere at projektets eventuelle fortsættelse inddrager et eller flere andre teatre.

Peder Svendsen: »Vi har fået et budget for teatervirksomhed stillet til rådighed, som indeholder den forudsætning, at vore skuespillere i en periode laver noget andet end at sørge for indtjening til Filuren. Så i de knapt tre projektmåneder bliver forestillingsaktiviteten droslet ned til nul«.

Så børneteateret Filuren vover sig til foråret ud på ukendt (teater)område og giver Teater I Undervisningen førsteprioritet.

TEATER FOR BØRN

Dansk ASSITEJ og Den Danske Kulturinstitutt står som fællesudgivere af et lille hæfte, »Teater for børn i Danmark«, som er redigeret og med forord af dramatiker m.m. Biba

Schwoon. Den lille bog er en orienterende gennemgang af dansk børneteaters historie, udvikling og nuværende aktivitetsniveau, eksemplificeret med omtaler af forestillinger

og teatergrupper. Skriftet, der også findes i en engelsk-sproget udgave, er beregnet til at oplyse specielt andre lande om Danmarks righoldige børneteaterliv.

BØRNETEATER-KAVALKADE I EFTERÅRSFERIEN

Teatret Københavneren, Nørrebrogade 37, vil i efterårsferien danne rammen om en børneteaterkavalkade. Det er teatergrupperne *Vester 60*, *Fair Play* og *Batida*, der står bag projektet med fire forestillinger for børn mellem 1½ og 12 år.

Teatergruppen *Vester 60*: »Syng fugl, syng«, 1½-4 år. En sjov og enkel forestilling, der er helt sin egen.

»Vinding Kongesøn og Misseri Mø«, 6-12 år — det

klassiske folkeeventyr set med nye briller.

Teatergruppen *Fair Play*: »Sengen på floden«, 3-6 år — et spil om feber, forvandlinger, fødsler og forkølelser.

Teatergruppen *Batida*: »Professor Dacapos rejse«, 6-10 år. En musikalsk billedfortælling.

Yderligere oplysninger og billetbestilling:

Københavneren, tlf. 31 39 92 95.

EN DAG I MARSTAL

Ærøteatret *Pup-Art* i Marstal laver i bogstaveligste forstand total-teater med deres nye projekt, »En dag i Marstal«. Tilskuerne — børn fra 6-12 år og deres voksne — bliver nemlig inviteret på en dagstur til Marstal på Ærø, hvor programmet, foruden færgeturen, består af byvandring i skipperbyens smalle gyder, et besøg på *Jens Hansens Søfartsmuseum* samt teaterforestillingen »Skipperkrøner og Konesnak«.

Yderligere oplysninger:

Ærøteatret *Pup-Art* v/ Jette Varn, Strandstræde 43, 5690 Marstal, tlf. 62 53 15 14.

NYE BØGER

3 x BØRN

Regeringens tværministerielle børneudvalg har udsendt tre publikationer.

»Børnefamilien 1990« — beskrivelse af en række højt prioriterede opgaver til forbedring af børnefamiliernes vilkår. Herunder undersøgelser m.m. omkring harmonisering af arbejds- og familievilkår, børne- og ungdomsforskning m.m.

»Rettigheder ved barsel og børns sygdom i EF og Norden«. Om de generelle regler i EF og Norden — ligheden og forskelle.

»Oplæg om danske børne- og ungdomsforskning«. Et bredt billede af nogle forskningsmæssige behov indenfor børne- og ungdomsområdet og en opfordring til at sætte gang i forskningen på disse områder.

NYE UDGIVELSER FRA TEATERFORLAGET DRAMA:

Sven Holm: »Kaktus og kaniner«. Om den forkælede generation, der fik mulighed for at realisere sig selv midt i 60'erne — og stadig jager nye måder. 76 sider, kr. 78.

Peter Albrechtsen: »Den engelske dronning kan«. Om sædernes forfald og opløsningen i de gamle samlivsstrukturer. 95 sider, kr. 78.

NYE TIDSSKRIFTER M.M.

Teaterbladet nr. 132: Om sponsorarbejde i teaterlivet, Teknikerforbundets nye formand — og

en reportage om børne- og ungdomsteaterfestivalen i Thy. Nr. 133: Den nye teaterlov, interview med ASSITEJ's nye danske generalsekretær og reportage fra ASSITEJ-kongres og -festival i Stockholm. Samt om bl.a. passionsspillene i Oberammergau.

Rampelyset nr. 192: Om kulturplanen i Vejle, ungdomsteater i Vordingborg, amatørscenen i Bagsværd — og den nye kulturfond. Nr. 193: Totalteaterprojekt på Silkeborg Højskole, Teater som katalysator til beboerprojekter, Om at lave scenearrangementer.

unge pædagoger nr. 3-4/90: Tema-nummer om faglighed og kreativitet i skolen, herunder værktøjsarbejde og tværfaglighed.

Spillerom nr. 1/90: Særnummer om Bergen International Theatre og deres festivaler gennem årene. Nr. 2/90: Om norsk dukketeater, projekter og tendenser (i samarbejde m. dukketeaterforeningen »And i Hanske«s blad).

Drama nyt nr. 2-3/90: Drama som fag og metode i 6. klasse, udviklingsarbejde, samt interview med Lone Hertz om den musiske dimension.

entré nr. 2/90: Tema: »Ensam med publikken« om den enlige kunstners vilkår; herunder Platons »Ion«, stand up comedy, teater og identitet. Samt anmeldelser af nye forestillinger og teaterbøger.

Artisten nr. 2/90: Forskræp for gøglerfestivalen i Odense samt fagligt stof.

Bixen nr. 1/90: Tema: Børn og kunst — og deres tilsyneladende vanskelige korrespondance. Nr. 2/90: Tema: Børns rettigheder — børneombud og rettigheder m.m. Nr. 3/90: Tema: Skærm billeder — om medierne og videoens placering i børnenes kulturrum, databasen som pædagogisk værktøj, medieproduktionerne for og med børn m.m.

Nya Teatertidningen nr. 48: Teaterreportager fra Finland, Spanien, Sovjet og DDR — samt om mimekunsten i Sverige.

Teater Et nr. 51: Tema: Dans og festivaler — herunder etnisk dans, kropssproget i dansen m.m.

Regnbuebørn nr. 2/90: Om bl.a. miljø og børn og børn i miljøet samt om børns rettigheder.

Indlæg

Af Carsten Horstmann

En kommentar til påstanden om, at der er for mange dårlige børneteatre på festivalen

I interviewet, betitlet »Opsang« (Børneteateravisen nr. 73), plæderer Jan Toft (afgående formand for BørneteaterSammenslutningen) for bedre kvalitet i dansk børne- og ungdomsteater. Jeg er fuldstændig enig i, at kvaliteten skal højnes. Hvad skulle den ellers? Men skal det være på nogens bekostning og i så fald, på bekostning af hvad?

Som et minimumskrav vil J. T. have, at teatre, der mangler refusionsgodkendelse (50% refunderet til kommunale- og amtskommunale institutioner) ikke skal have lov til at deltage i Børne- og Ungdomsteaterfestivalen og ikke skal kunne optages i Den Røde Brochure. Selvom J.T. mener, at en yderligere opstramning, hvad angår kvalitetskrav, er påkrævet, skal det nævnes, at når han snakker om ikke godkendte teater drejer det sig kun om: 4 deltagende teatergrupper på festivalen og 10 i Den Røde Brochure. De 10 teatre i almindelighed og de 4 teatre i særdeleshed får skyld for meget af J.T., og da undertegnede teatergruppe *Kabugi Musikteater* er blandt de 4, såvel som de 10, føler jeg mig berettiget til, ud fra Kabugis situation, dels at rette nogle misforståelser, dels at afvise påstande, der må bunde i uvidenhed fra J.T.s side. Samtidig burde det have almen interesse, hvordan situationen ser ud set fra »bunden« af det danske børneteater. Det kunne jo være derfra, der kom en enkelt fornyelse eller måske bare en ny facet.

Kabugi er ikke en teatergruppe, der »kører på understøttelse og spiller en forestilling en gang imellem til lavpris«. (Understøttelse kan iøvrigt være noget, man er påtvunget i dagens Danmark, J.T.).

For at underbygge den senere følgende argumentation er det nødvendigt at fastslå, at vi ikke kan leve af at optræde i Kabugi, men at de tre medvirkende er nødt til at ernære sig ved supplerende (tidskrævende) arbejde.

Vore forestillinger er ikke til »lavpris«, og vi »løber derfor heller ikke med engagementer-
nere fra de gode teatre«. Hvad J.T. glemmer er, at det i virkeligheden er os, der er udsat for konkurrenceforvridning, da de fleste af de teatre, vi skal konkurrere med, får refusionsstøtte. Lad mig konkretisere:

kr. 2.700 + udgifter kr. 1.800 eller ialt kr. 4.500. Disse 4.500 kr., som de i Ikast gladeligt gav ud på vores »rigtigt dårlige«, »rigtigt dilettantiske«, »uacceptable« forestilling, svarer til, at de i Ikast kunne have fået en refusionsberettiget forestilling til kr. 9.000.

Hvis J.T. tror, at sådan et valg er taget efter et tilfældigt opslag i Den Røde Brochure, fordi brugeren »dermed tror, at kvaliteten er i orden«, så står det skralt til med hans viden om brugernes økonomi (for ikke at tale om den nedvurdering af brugerne, der også ligger i udtalelsen).

Det skal for en ordens skyld tilføjes, at tilfældet ikke er enestående: Vi har ca. 50 forestillinger i Jylland om året (vi er bosiddende på Sjælland), og vores billigste forestilling på Sjælland koster ialt kr. 3.400, eller det, der svarer til kr. 6.800

for en refusionsberettiget teaterforestilling opført for en kommunal- eller amtskommunal institution.

Hvis J.F. stadig ikke skulle være overbevist om, at brugerne vælger bevidst, kan jeg fortælle, at vi, for 3. år i træk, har fået en kontrakt på flere forestillinger (syv forestillinger i år) fra samme bruger, et egnsdelsbibliotek i Jylland. Kontrakten lyder på kr. 23.200, svarende til kr. 46.400 for en refusionsberettiget forestilling.

På baggrund af vores reelt høje pris er vi altså tvunget til at konkurrere på kvalitet, og da brugerne åbenbart gerne vil give mere for at få den form for kvalitet, vi kan yde, må det der med kvaliteten på en eller anden måde være lykkedes os.

Det skal ikke forties, at vi selv synes, vi har visse tekniske svagheder m.v., som etablerede teaterfolk kan kaste sig over og evt. dømme os på (eller være så venlige at diskutere med os på festivalen, som nogle gjorde — tak for det). Svagheder, som vi arbejder hårdt på at overvinde til trods for økonomiske og tidsmæssige begrænsninger. Bl.a. derfor kan vi ikke acceptere, at de der dømmer os afsiger den endelige dom, for ikke at sige dødsdom, ved at ville udelukke os fra Børneteaterfestivalen og Den Røde Brochure.

J.T. og Teaterrådet burde forøvrigt overveje følgende: Når vi nu alligevel tager en så stor markedsandel, men ikke altid har økonomi og tid nok til at levere den kvalitet, som vi stræber imod, så burde vi egentlig have refusionsgodkendelse, således at vi ikke i så

høj grad terroriserede brugerne med vores »ukvalificerede« forestillinger. Jo — en sag kan ses fra mere end én side.

Jeg har tidligere, forgæves, forsøgt at overbevise Teaterrådet med bl.a. et citat af den afgående leder af Teatercentrum Biba Schwoon (Børne-teateravisen nr. 60/87): »Historien viser, at elitegrupper fører til stagnation«. Hun har jo nok ikke udtalt det med Kabugi for øje, men citater bliver vel til citater gennem dem, der kan bruge dem.

Et par sandfærdige historier om »eliteligrupper« vil måske kunne bidrage til at sætte J.T.s løsningsmodel i relief til hans egen udtalelse: »Vi ved, at der er steder, hvor man, efter en dårlig oplevelse med uprofessionelt børneteater, har beslut-

tet aldrig mere at købe børneteater».

Den 26. februar 1990 optrådte vi på Hornbæk skole for Helsingør Børneteater. Efter forestillingen kom flere lærere spontant op og roste os. En lærer kom hen til os og sagde: »Gudskelov det var en succes. Vi har lige haft en forestilling, som simpelthen var en fiasko.« Teatergruppen, der opførte den pågældende forestilling er deltager i Jan Torps elitefestival (mit udtryk) i Horsens.

På Børneteaterfestivalen så vi et stykke, som både indholdsmæssigt og udførelsesmæssigt var så rædselsfuldt, at selv skuespillere, der, af den ene eller anden grund, plejer at belægge deres ytringer med et vist slør, udtalte at: »Det var dog det værste I..., de havde set længe.« Elitegruppen, der fremførte stykket, deltager i Jan Torps elitefestival i Horsens.

Det er enkeltstående og, i sagens natur, udokumenterede historier, men de burde være tankevækkende for Jan Torp. Især hvis man kæder det sammen med, at J.T., der har så travlt med at svinge øksen, glemmer at svinge den, hvor det ville være mest effektivt (måske fordi det ville ramme hans egen lejr):

Ville børne- og ungdomsteatret ikke blive langt mere professionelt og kvalificeret, hvis man smed alle uuddannede skuespillere på porten (eller spillere, som det vist nok hedder af faglige hensyn). Jo, så ville vi sandelig for alvor kunne få ryddet ud i børneteaterjunglen, og vi ville stå tilbage med et par smukke solitærtræer, hvorimellem ingen kunne fare vild — ikke engang en bruger, der forveksler Den Røde Brochure med biblen.

Selv tror jeg, at det danske børne- og ungdomsteater trygt kan stole på, at i hvertfald brugere og udøvere nok skal gøres til, at kvaliteten og alsidigheden får lov at leve videre. Samtidig tror jeg, at alsidigheden er den største garant for en økonomisk opbakning fra politikernes side — for slet ikke at tale om opbakningen fra dem, vi i tresserne kaldte for: folket.

Jeg forstår og respekterer det store arbejde, som mange »gamle« børneteaterfolk har udført. For jer må det have været og er stadig en kamp for overlevelse. Men tag ved lære af historien: Admiral Nelson blev enøjet ved indtagelsen af Calvi i 1794 — i kamp.

Claus Horstmann
Spiller, musiker, tekstforfatter
i Kabugi Musikteater

Kabugi Musikteater mener, at BTS-formanden har taget munden for fuld i sin kritik af specielt uøstøttede, ikke-refusionsberettigede teatergrupper.
Foto fra den omtalte festival i Thy: Kurt Johansen.

REPETOIRE *af*

Rubrikken »Repertoire-nyt« er en ajourføring af »Den Røde Brochure«, der udgives af Teatercentrum hvert år i april. Her omtales ændringer i forhold til brochuren samt nye forestillinger m.m.

Baggårdsteatret

Caroline Amalielund
5700 Svendborg
Tlf. 62 21 40 43

MARIAS BILLEDE

Marias Billede er et kriminalgenskræmme med alle kriminalgenskræmmelementer: fodtrin på trapper, gøende hunde, tomme rum, underlige stemmer og et lig.

Marias Billede er historien om en ung pige og hendes drøm om at møde ham, der kan fortælle hende sandheden, give hende svaret på tilværelsens gåde og gøre hende glad.

Marias Billede er en historie om hudløshed og om drømme, om ikke at kunne få hold på virkeligheden, ikke at have noget — og nogen — at forholde sig til, og derfor sidde fast i frygt og ligegyldighed.

Marias Billede er en billedhistorie, hvor hvert billede har sin egen fortælling, og hvor billederne — samlet — har sin egen betydning. En firkantet kube, musikken, stemmerne, farverne, helheden:

Marias Billede gemmer en mængde symboler og tegn, som kan forstås og fortolkes afhængigt af den der oplever dem — som et godt digt, et godt maleri.

Se iøvrigt *Den Røde Brochure*.

Forfatter: Lisbeth Gad
Isenesættelse: Hans Rosenquist
Medvirkende: Annette Linnet, Gerd Schottländer, Peter Michaelsen
Br.: 7 m, dy.: 8 m, høj.: 4 m
Rumkrav: Gymnastisk el.lign.
Turnéperioder: Sept.-okt. 90, nov.-dec. 90, april 91

Banden

Filosofgangen 19
5000 Odense C
Tlf. 66 13 13 01

UDEN NAVN

Bandens forestilling »Uden navn« har fået en undertitel, den hedder nu »Uden navn eller Den Musikalske Kamel«.

Derudover er der følgende ændringer i forhold til *Den Røde Brochure*:

Aldersgruppe: 6-10. klasse. Dog højst med en spredning over tre klassetrin.
Tilskuertal: Max. 80
Turnéperiode: Sept./okt. 90 og april/maj 91
Pris: Kr. 3.782,- incl. moms
Spilleplads: 9x12 m incl. publikum, høj.: 3,5 m
Mørklægning: Kræves
Tekniske krav: 380 V, 3x16 Amp. + 220 V
Varighed: 50 min.

Bjørneteateret

Gl. Stationsvej 12
4591 Føllenslev
Tlf. 53 46 82 65
(kl. 10-14)

BJØRNEN SOM IKKE VAR

Forestillingen har premiere i Føllenslev 2. december.

Turnéperiode: 3.-20.12. 90 og 7.1.-8.2. 91
Medvirkende: Joan Bentsen, Britta Kristensen og Freddi Larsen
Pladskrav: 8x10 m (incl. plads til tilskuere), høj.: 3 m
Tekniske krav: 220 V
Øvrige oplysninger: Se *Den Røde Brochure* s. 38.

Børneteateret

Larsbjørnsstræde 19
1454 Kbh. K
Tlf. 30 32 20 32

DEN TÅRNHØJE HUND

Da der har været enkelte misforståelser, skal vi for en ordens skyld gøre opmærksom på, at »Den tårnhøje hund« og »Bimmer« er refusionsberettigede.

Zoologisk Museums Marionetteater med »Gro«. Foto: Ole Tage Hartmann.

Forfatter: Torben Wettergren
Instruktør: Lisbeth Tanghøj
Teknik og scenografi: Kurt Larsen
Medvirkende: Torben Wettergren
Stykket har premiere søndag d. 14.10. kl. 11.00 i Københavneren, hvor det spilles i efterårsferien.

Zoologisk Museums Marionetteater

Universitetsparken 15
2100 Kbh. Ø
Tlf. 31 35 41 11

GRO

»Gro« bygger på den konkrete viden om dyr, planter og menneskers almindelige levevis, skrevet specielt for de 1½-4 årige — og deres voksne.

Hr. Nielsen elsker at pusle i sin lille have. Her har solsorten bygget rede. Mosegrisen pusler, og kani- nen hygger sig i sit bur.

Hr. Nielsen har lyst til at så gulerødder. Men hvor længe skal han og børnene vente, før de kan få en smagsprøve?

Og kan de mon holde dyrene — og ukrudtet — væk fra gulerødderne?

»Gro« spiller på turné:
— for 30 børn: Kr. 2745,- incl. moms.
— for 50 børn: Kr. 3223,- incl. moms.

Tekniske oplysninger som i »Den Røde Brochure« side 253.

Ærøteateret Pup-Art

Strandstræde 43
5960 Marstal
Tlf. 62 53 15 14

MESTER JAKELS JULESHOW

Julemanden strejker. Han er træt af sure ansigter, af folks utilfredshed, af kravet om store og mange gaver — juleglæden er gået pist fløjten — han gider ikke mere.

Mester Jakel må træde til. Assisteret af gode råd fra børnene i salen samt fantasiens blå fugl påtager han sig rollen som den store doktor. Midt på byens torv stilles Julemandens himmelseng op — og i bedre commedia dell arte stil foretager Jakel en maveoperation på Julemanden.

Jakel udtrækker oppustede tarmer, indvikles i og jonglerer med samme i et forrygende musikalsk tempo. Sure ansigter fjernes fra Julemandens indre og erstattes med glade børnesmil. Julemanden bli'r rask.

Nu bli'r der travlt i Julemandens værksted. Byens bedsteforældre hjælper til — og årets julegaver bli'r fremstillet af naturmaterialer og genbrugsartikler i et musikalsk dukkedanse-nummer til Haydns børnesymfoni. Stykket slutter med dukkernes kædedans på torvet, hvor byens juletræ danser med.

Aldersgruppe: 3-8 og 6-10 år (familie-forest.)
Varighed: 50 minutter
Pris: Kr. 3.904,- incl. moms
Mørklægning: Ja tak
El: 220 V
Spilleareal: Br.: 4-5 m, dy.: 3 m, høj.: 2,6 m
Medvirkende: Per Froholdt og Jette Varn
Forestillingen er refusionsberettiget.

NY ADRESSE

Bjørneteateret er flyttet fra Kalundborg og til landsbyen Føllenslev mellem Kalundborg og Holbæk, hvor gruppen er rykket ind i Kulturforeningen Gimles lokaler i et tidligere forsamlingshus.

Den nye adresse:
Bjørneteateret
Gl. Stationsvej 12
4591 Føllenslev
Tlf. 53 46 82 65

Fabula Teatret

Gl. Kirkevej 36, 1.
2770 Kastrup
Tlf. 31 50 00 39

NISSEJUL PÅ LOFTET

Rettelse til *Den Røde Brochure* 1990/91. Det tidligere annoncerede julestykke udgår og i stedet spiller Fabula Teatret en ny meget morsom og stemningsfuld juleforestilling.

Det er loftet over legetøjsbutikken. Den gamle legetøjshandler er meget ensom, så da han ser et stjernesud på nattehimen, ønsker han sig et par gode venner nu juleaften — men her er kun en stor dukke og en bamse — tilmed defekte. Men nissen? Ja, nissen ordner det, så den gamle herre går mange sjove venner — også børn fra salen — så det bliver en juleaften med dans om træet, med sang og stjernesud.

Aldersgruppe: 3-9 år
Tilskuertal: Max. 90
Pris: Kr. 4.148,- incl. moms
Varighed: 45 minutter
Opstillingstid: 90 minutter
Spilleareal: Br.: 6 m, dy.: 5 m, høj.: 2,5 m
Tekniske krav: 380 V (komfurstik)
Mørklægning: Ja
Tekst, instruktion, scenografi: Birthe Olrik Fabula
Medvirkende: 3 skuespillere

Teater i kufferten

Randerupvej 116,
Mjølde
6780 Skærbæk
Tlf. 74 75 45 46

PRINSESSEN PÅ ÆRTEN

Eventyr, fantasi og virkelighed. Eventyret fortæller historien om virkeligheden. Fantasien laver billederne. Min nye forestilling handler om forurening.

den daglige forurening i form af rengøring og hvor vi gør af vort skidt og møg. Eventyret fortæller fantasien laver billederne.

»Hvad kan man ikke opnå ved at sige, man føler noget ved?« (Johs. Møllehave om »Prinsessen på ærten«). Hvis man udtrykker sig rigtigt, kan man måske opnå »det halve kongerige og prinsen på den hvide hest«. Og derfor bli'r »Prinsessen på ærten« spillet som dukketeater på et gammelt skueorgel (en Psalmecykel), orglet er dekoration og leverer musik og lydeffekterne.

Forestillingen har premiere medio oktober 1990 og spilles hele sæsonen.

Vendsyssel Egnsteater

Skolevangen 47
9800 Hjørring
Tlf. 98 92 47 11

SAGDE DU MOZART?

En dreng skriver i 1762 sine første kompositioner ... og musikken strømmer den dag i dag ud af disse fordums små kragetæer og blækklatter. Drengens navn er Wolfgang Amadeus Mozart, og han er på dette tidspunkt kun seks år gammel!

I det videre, succesombruste

livsforløb bliver han med lynets hast verdens største musikstjerne nogensinde — for mod slutningen af sit alt for korte liv at være ludfattig og allerede næsten glemt ...

»Sagde du Mozart?«, spørger nogle unge mennesker hinanden en sen forårsdag i vores tid.

Hvad skal vi med ham? — Hvad har han at sige os idag? — Hvem var han? — Hvordan levede han? — Var han et helt normalt menneske, når nu alle taler om ham og hans musik den dag idag? Disse og mange andre spørgsmål dirrer i rummet, når vi uventet konfronteres med ham i hans egen person. Det bliver et intenst og ikke mindst interessant samvær med nutiden og fortiden, — iklædt Wolfgang Amadeus Mozarts lifligste musik, smeltet sammen med nutidens musik, som Christian Alvad har komponeret specielt til denne musikteaterforestilling for unge og voksne.

Aldersgruppe: 12 år og opefter
Varighed: 60 minutter
Tilskuertal: Max. 200
Turnéperiode: Medio marts til ultimo april 91
Pris: Kr. 7.800,- incl. moms og transport

Teatergruppen Vester 60

Ryesgade 3C 1.
2200 København N
Tlf. 31 39 61 62

SYNG FUGL, SYNG!

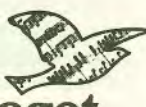
»Han var ved at børste tænder, da vi kom ... og så skulle han skrælle gulerødder. Han syntes, det var rart, at vi kom og vi snakkede sammen. Så var der én, som spurgte, hvorfor fugleburet var tomt. — 'Uha! Det er en længere historie', sagde han. Men han fortalte den. Historien om den lille fugl, der synger så smukt.«

Aldersgruppe: 1½-4 år
Tilskuertal: Max. 30 børn
Tekniske krav: 220 V
Opstillingstid: 60 min.
Pris: Kr. 2745,- incl. moms
Turnéperiode: 23.10.-21.12 90 og marts/april 91

ADRESSEÆNDRING

Dueslaget, der hidtil har været stadsteater i Helsingør, har fået nye adresse:

Dueslaget
Birkevænget 7
3050 Humlebæk
Tlf. 49 16 01 14

Dueslaget

Banden med »Uden navn eller Den Musikalske Kamel«. Foto: Niels Nyholm.

Rubrikken »Små Scener« indeholder oplysninger om, hvad der foregår på de små, stationære scener. *Deadline* til næste nummer er 20. november — og perioden dækker frem til ca. 1. april 1991. Skema skal anvendes.

Små Scener

AMAGERSCENEN

AMAGERSCENEN
Amager Centret 148, Kbh. S
Billetbestilling: Tirs.-fre. 14-18,
lørdag 14-16
Tlf. 31 57 00 57

Lille Claus og Store Claus
VESTVOLDEN
Aldersgruppe: Familieforestill-
ling fra 6 år
Spilletidspunkt: Man. 15.10. kl.
14.00, tirs. 16.10. kl. 12.00 &
14.00, tors. 18.10. kl. 12.00 &
14.00

ANEMONE TEATRET
Suhmsgade 4, 1125 Kbh. K
Tlf. 33 32 19 49

Hvad skal man tro?
ANEMONE TEATRET
Aldersgruppe: 3-9 år
Spilletidspunkt: 5.-31.9., tirs.-fre.
kl. 9.30 og 11.00, søn. kl. 14.30.
15.-21.10. (efterårsferien) kl.
11.00 og 14.30. 15.1.-10.2., tirs.-
fre. kl. 9.30 og 14.00, søn. kl.
14.30

Maries julegave
ANEMONE TEATRET
Aldersgruppe: 3-9 år
Spilletidspunkt: 26.11. til 23.12.,
hverdag kl. 9.30 og 11.00, søn-
dag kl. 11.00 og 14.00

AUKTIONSCENEN
Møjlgade 45, 8000 Århus C
Billetlff. 86 13 53 11

Fyrtårnet
EGNSTEATRET GRUPPE 38
Aldersgruppe: 6 år og opefter
Spilletidspunkt: Man. 17.9. til
tors. 20.9. kl. 15.00. Man. 24.9. til
fre. 28.9. kl. 15.00. Man. 8.10. til
fre. 12.10. kl. 15.00. Man. 15.10.
til fre. 19.10. kl. 15.00 & 19.00.
Andre oplysninger:
Billetpris: 30 kr.

BAGGÅRDTEATRET
Caroline Amalielund
5700 Svendborg
Tlf. 62 21 40 43

Happy End
TEAM TEATRET
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkt: Man. 29.10. kl.
20.00

Ålens tid
Co.prod. BANDEN &
BAGGÅRDTEATRET
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkt: Fre. 9.10. kl.
20.00

Piccolo
RIMFAXE
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkt: Man. 3.12. kl.
20.00

BANDEN
Filosofgangen 19, 5000 Od. C
Tlf. 66 13 13 01

Watussi
BANDEN
Aldersgruppe: 14 år og op
Spilletidspunkt: 20.9.-20.10. og
1.11.-14.12. Tors.-fre. kl. 20.00,
lør. kl. 16.00.

Ålens tid
Co.prod. BANDEN &
BAGGÅRDTEATRET
Aldersgruppe: 15 år og op
Spilletidspunkt: 23.10.-31.10.
Tirs.-fre. kl. 20.00, lør. kl. 16.00

KØBENHAVNEREN
Nørrebrogade 37
tlf. 31 39 92 95

Der sker noget på
øverste etage
NATHOLDET
Aldersgruppe: 14 år og opefter
Spilletidspunkt: 20.9.-12.10. Hver
aften kl. 20.00. Man. lukket

Mockinpott
ESPERENTOS
Spilletidspunkt: 23.-28.10. Hver
aften kl. 20.00.

Torkild tur retur
ONKEL DUM OG BANANERNE
Spilletidspunkt: 2.-18.11. Hver
aften kl. 20.00. Man. lukket.

Syng fugl, syng
TEATERGRUPPEN VESTER 60
Aldersgruppe: 1½-4 år
Spilletidspunkt: Søn. 14.10. kl.
11.00, man. 15.10. kl. 9.30 og
10.30, tirs. kl. 9.30 og 10.30.

Vildering Kongesøn og
Misseri Mø
TEATERGRUPPEN VESTER 60
Aldersgruppe: 6-12 år
Spilletidspunkt: Søn. 14.10. kl.
13.00 og 15.00, man. 15.10. kl.
13.00 og 15.00, tirs. 16.10. kl.
13.00 og 15.00

Sengen på floden
FAIR PLAY
Aldersgruppe: 3-6 år
Spilletidspunkt: Ons. 17.10. kl.
11.00 og 13.00, tors. 18.10. kl.
11.00 og 13.00

Professor Dacapos rejse
BATIDA
Aldersgruppe: 6-10 år
Spilletidspunkt: Fre. 19.10. kl.
11.00, 13.00 og 15.00. Lør. og
søn. kl. 13.00 og 15.00.

GADESJAKKET
Skibhus 17:48, Nørrevænget 17
5000 Odense C, tlf. 66 14 40 21

Vokseværk
GADESJAKKET
Aldersgruppe: 12-16 år
Spilletidspunkt: 6.10. kl. 10

Tordenskjold
PETRUSJKA TEATER, NORGE
Aldersgruppe: 7-70 år
Spilletidspunkt: 23.10. kl. 10.00
og kl. 19.30
Andre oplysninger: En barok og
morsom dukkeforestilling.

»Var-i-te' Sjak Café«
GADESJAKKET M. VENNER
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 25.10. kl. 20.00

Ingenting
DET RIPENSISKE TEATER-
SELSKAB
Aldersgruppe: 3-7 år
Spilletidspunkt: 3.11. kl. 14.00

Vokseværk
GADESJAKKET
Aldersgruppe: 12-16 år
Spilletidspunkt: 12., 13., 14., 15.
og 16.10., alle dage kl. 10.00

»Var-i-te' Sjak Café«
GADESJAKKET M. VENNER
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 22.11. kl. 20.00

Vokseværk
GADESJAKKET
Aldersgruppe: 12-16 år
Spilletidspunkt: 1.12. kl. 14.00

»Var-i-te' Sjak Café«
GADESJAKKET M. VENNER
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 13.12. kl. 20.00

HVIDOVRE MEDBORGERHUS

HVIDOVRE MEDBORGERHUS
Hvidovrevej 280, Hvidovre
Man.-fre. kl. 10.00-15.00
Tlf. 36 77 23 00

Lille Claus og Store Claus
VESTVOLDEN
Aldersgruppe: Familieforestil-
ling fra 6 år
Spilletidspunkt: 26., 27. & 28.9.
kl. 10.00 & 12.00.

Hvem sagde nisse?
VESTVOLDEN
Aldersgruppe: Fra 3-8 år
Spilletidspunkt: Ons. 19.12. til
fre. 21.12. kl. 9.30 & 11.00

Jako-Bole Teatret

TEATERHUSET
JAKO•BOLE TEATRET
Danmarksgade 19
9000 Aalborg
Tlf. 98 12 78 33

Blikdronningen
JAKO•BOLE TEATRET
Aldersgruppe: 5-10 år
Spilletidspunkt: Man. til fre. i
perioden 24.9. til 5.10. kl. 9.00 &
11.00, ekstra forestillinger lørdag
29.9., 6.10., 13.10. kl. 16.00

Jytte Abildstrøms Teater

RIDDERSALEN
JYTTE ABILDSTRØMS
TEATER
Allégade 7-9, 2000 Fr.berg
Billetbest. 38 34 37 04

Kalejdoskop
JYTTE ABILDSTRØMS
TEATER
Aldersgruppe: 3-7 år
Spilletidspunkt: 15., 16., 17.10.
kl. 10.00 & 12.00

Mormors Æbletræ
JYTTE ABILDSTRØMS
TEATER
Aldersgruppe: Fra 3 år
Spilletidspunkt: 18., 19. 20.10. kl.
10.00 & 12.00

Tornerose
JYTTE ABILDSTRØMS
TEATER
Aldersgruppe: Fra 6 år, familie-
forestilling
Spilletidspunkt: 14.11. til 13.12.,
man.-fre. kl. 19.00, ons. tillige kl.
10.00, lør. kl. 14.00 & 17.00

VALBY MEDBORGERHUS

VALBY MEDBORGERHUS
Valgårdsvej 2-4, også indg.
Toftegårds Plads
Tlf. 31 35 14 39 kl. 9.00-11.00

Blomsten i regnskoven
FOCUS TEATERPRODUKTION
Aldersgruppe: 4-10 år
Spilletidspunkt: 10.-14.9., 17.-
21.9. (begge dage incl.)

VENDSYSSEL EGNSTEATER
Skolevangen 47, 9800 Hjørring
Tlf. 98 92 47 11, ma.-fre. 10-16

Men den skønneste krans
VENDSYSSEL EGNSTEATER
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkt: 8., 10., 11., 12.,
13., 14., 15., 17. og 18. sept. kl.
20.00

Happy End
TEAM TEATRET
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkt: 24.10. kl. 20.00

Kaj og pigerne
5 x KAJ
Aldersgruppe: Unge og voksne
Spilletidspunkt: 29.11. kl. 20.00

VESTENVINDEN, Værket
Mariagervej 16, 8900 Randers
Tlf. 86 41 20 99

Stol på fem ben
VESTENVINDEN
Aldersgruppe: 4-11 år
Spilletidspunkt: Randersugen
10.-19.8. Man.-tirs.-ons.-tors.-fre.
kl. 9.30 & 19.00, lør. og søn. kl.
19.00. Spiller igen: 27.8.-7.9.
man.-fre. kl. 9.30 & 11.00

VESTVOLDEN
Engstrandskolen
Hvidovrevej 440, Hvidovre
Tlf. 36 77 23 00 man.-fre. kl.
10.00-15.00

Hvem sagde nisse?
VESTVOLDEN
Aldersgruppe: Fra 3-8 år
Spilletidspunkt: Man. 19. til
man. 26.11. kl. 10.00 & 12.00

ZOOLOGISK MUSEUMS
MARIONETTEATER
Universitetsparken 15
2100 Kbh. Ø
Tlf. 31 35 41 11

Gro
ZOOLOGISK MUSEUMS
MARIONETTEATER
Aldersgruppe: 1½-4 år
Spilletidspunkt: 2.-26.10. Tirs.-
fre. kl. 19.15 og 10.30, søn. kl.
13.30 & 15.00. Bemærk: Man. og
lør. spilles ikke.
Andre oplysninger: Genopsæt-
ning. Billetsalget starter 10.9.
Dagligt fra kl. 9.00 til 12.00.

SIDSTE UDKALD TIL HORSSENS

Kaskadeteatrets store festival i Horsens fra 21. til 23. september er lige på trapperne, og arrangørerne kan melde om næsten »fuldt hus« allerede inden festivalens start.

I hvert fald strømmer bestillinger til billetter fortsat ind, og i skrivende stund er mere end 12.000 af de 15.000 billetter allerede reserveret brugere, lokale børn og unge og andre interesserede.

Mange forestillinger må derfor melde »udsolgt«, men der er stadig chancer for at få billetter, specielt til ungdomsforestillinger og de for de lidt større børn, fortæller arrangørerne. Der kan glæde sig over en stor interesse fra de lokale forældre og deres børn, der har sat sig grundigt ind i de mange muligheder og kritisk valgt ud.

Ellers kommer de fleste andre publikummer hovedsageligt fra det midtjyske område for at overvære festivalen, der med sine knapt 60 forskellige forestillinger og over 100 opførelser sammenlagt er Danmarks ubetingede næststørste børne- og ungdomsteaterfestival.

I festivalen deltager udelukkende teatergrupper, der er medlemmer af BørneteaterSammenslutningen.

Aflysninger i forhold til det aftrykte program på bagsiden af sidste nummer af BørneteaterAvisen er:

Mariehønen: »Fald ikke ud«, Teater 83: »Frø og Tudse«, Batida: »Jerntrekanten« og Fiolteatret »De medvirkende«.

Til gengæld spilles der ekstra forestillinger af:

Batida: »En tur i vaskemaskinen«, Banden: »Watussi« og Kaskadeteatret: »Peter Plys«.

Yderligere information:

Kaskadeteatret, Gudenåvej 60
Voervadsbro, 8660 Skanderborg, tlf. 75 78 20 33.

BØRNETEATER – ET TILBUD ...

Amtscentralen for undervisningsmidler i Viborg igangsatte i 1986 »Projekt Børneteater« i samarbejde med Skolebibliotekarforeningen. Målsætningen var bl.a. at styrke kendskabet til børne- og ungdomsteater i området og udbredelsen af kvalitetsbørneteater samt pointere teatrets mulighed som undervisningsmiddel og bringe teaterinteresserede undervisere i forbindelse med hinanden.

Det 4-årige projekt er nu afsluttet med udsendelse af et lille hæfte, hvori projektet beskrives og konklusionerne drages.

I projektet indgik studieture til de årlige børne- og ungdomsfestivaler, kurser og udstillinger og konferencer — og på det helt konkrete plan fik skolerne i tre år tilbudt en række udvalgte kvalitetsforestillinger til ca. 20% af normalprisen. Amt, kommune og stat (refusion) betalte resten.

Som en effektiv afslutning blev dette års børne- og ungdomsteaterfestival som bekendt afholdt i Thy, hvor tre af amtets 17 kommuner var festivalværter.

Undersøgelsen dækker alene det gratis teatertilbud til folkeskolens elever i undervisningstiden. Der var en markant stigning af dette teaterforbrug i perioden 86-88, som dog blev afløst af en faldende tendens.

Og kvalitetsforestillingerne til reduceret pris har de amtskommunale besparelser sat en stopper for fra 1990.

Evt. interesserede kan kontakte Amtscentralen for undervisningsmidler i Viborg amtskommune (leder: Erling Hess-Nielsen).

BØRNETEATERPLAKATER

til salg

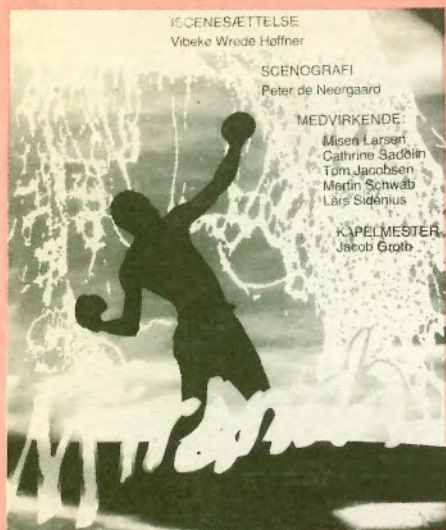
Pengene går til arbejdet med at gøre børneteatrene stærkere og bedre.
Hvis en eller flere af plakaterne i tilbuddet bliver udsolgt, finder vi andre i stedet.

10 plakater sælges for kr. 82,- incl. forsendelse.

Send beløbet pr. check eller indsæt det på giro 4 21 56 80 til
Børneteatersammenslutningen, Frederiksborggade 20, 3., 1360 København K.

Plakaterne bliver sendt i et paprør.
Vi håber, de når hele frem. I modsat fald, ring 33 15 69 00.

Klip kuponen ud og send den allerede i dag!

Plakattilbuddet:

BJØRNETEATRET: Værkstedet

FIOLTEATRET: Miranda

GADESJAKKET: For enden af regnbuen

SKÆGSPIRE: De blå seler

TEATER 83: Big Ben og Lille John

TEATERKLANEN: Humle og Fumle

TURNUS: Mor og barn

VENDSYSSEL EGNSTEATER: Merlin

VESTENVINDEN: Samuraien

VESTVOLDEN: Sangen om Pelle

BREV

Hermed bestiller jeg:

— sæt plakater à kr. 82,-

☐ Pengene er sendt pr. check

☐ Pengene er indsat på:

Giro nr. 4 21 56 80

Børneteatersammenslutningen

Frederiksborggade 20, 3.

1360 København K

OBS: Plakaterne sendes først, når pengene er indgået på giro.

Send plakaterne til:

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Frankeres
som
brev

Børneteatersammenslutningen
Frederiksborggade 20, 3.
DK-1360 København K